

Др Миливоје Дошеновић:
ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ – ЗБИРКА СОНЕТА

© Без писменог одобрења аутора и издавача забрањено прештампавање, фотокопирање, снимање или било који вид записа ове књиге у целини или у деловима

© No part of this publication may be reproduced without permission in writing from the author and publisher Copyright © Dr sci. Milivoje Došenović (E-book, 2014)

Аутор:

Др Миливоје Дошеновић, књижевник

ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ – збирка сонета (2. електронско издање, Е-book)

Издавач:

DOMLA-PUBLISHING

Издавачко-књижарска агенција Нови Сад,

Булевар краља Петра I, бр. 30

Телефони редакције: 021/6334-957, 064/1289-745

За издавача:

Др Миливоје Дошеновић, дипл. менаџер – продупент за медије

Рецензент:

Проф. др Радован Чокорило, педагог и психолог, Универзитет у Новом Саду

Лектор:

Ана Канбан, професор књижевности, преводилац за енглески, немачки и мађарски

Дизајн:

Др Миливоје Дошеновић

Штампа: 1. издање у офсетној форми на папиру „GRAPHIC“, 2003.

Нови Сад, Которска 4

Нови Сад, 2. електронско издање „Domla-publishing“ (Е-book, 2014)

На насловној страни корица књиге: Манастир сремска Раваница (снимак: аутор књиге)

© Без писменог одобрења аутора и издавача забрањено прештампавање, фотокопирање, снимање или било који вид записа ове књиге.

© No part of this publication may be reproduced without permission in writing from the author and publisher Copyright © Dr sci. Milivoje Došenović (E-book, 2014)

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
821.163.41-14

ДОШЕНОВИЋ, Миливоје

ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ: збирка сонета/ Миливоје Дошеновић; 1 изд. – Нови Сад: Domla-publishing, 2003. (Нови Сад: Graphic). – 228 стр. : илустр.; 25 см. – друго електронско издање, 136 стр. (Е-book, 2014) . Нови Сад: Domla-publishing

ISBN 86-81951-28-9

Др Миливоје Дошенковић

Изилачане
мисли
збирка сонета

(друго електронско издање)

DOMLA-PUBLISHING
Нови Сад, 2014.

**И кад је разумљива, и кад је полуразумљива,
и кад је сасвим неразумљива, песма и музика
су увек биле једна мистериозна и неодољива сила.**

**ЕПИСКОП
Др НИКОЛАЈ ВЕЛИМИРОВИЋ**

САДРЖАЈ ЗБИРКЕ

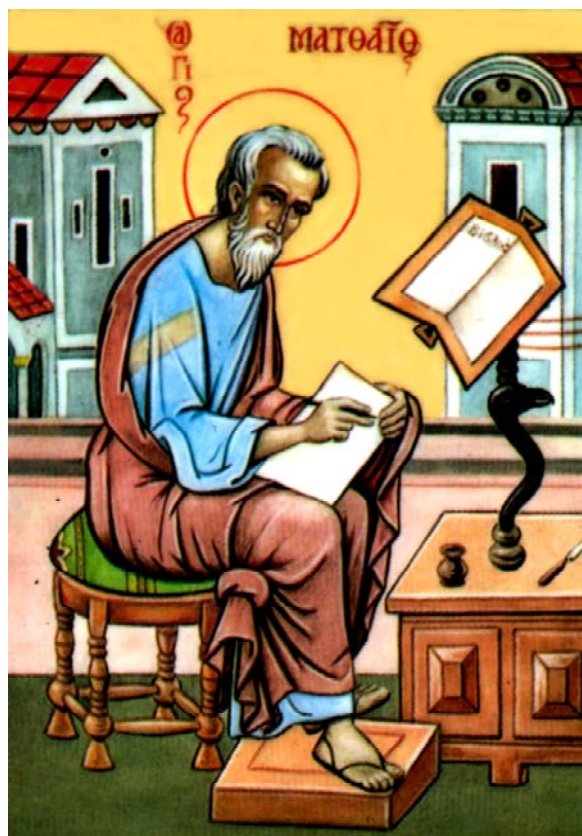
Извод из рецензије	9
Изглачане мисли.....	11
Архетипска слика.....	12
Питања и одговори	13
Кад уђеш у причу.....	14
Бљештава ледена срма.....	15
Црногорка.....	16
Кад хаљина сама слети	17
На добром путу	18
Будан си, а ниси	19
Оптимум песимума.....	20
Не говори ништа	21
Фатална љубав	22
Пушкинова смрт	23
Николи Тесли.....	24
Сонет Михајлу Пупину	25
Позови му име	26
Буди прави хришћанин	27
Завежи несреће у вреће	28
Глачање персоналних хтења.....	29
Од чабра – до брега	30
Маестров прут.....	31
Трагање у себи.....	32
Контрола властитог сопства	33
Духовност или материја.....	34
Римејк прошлих времена.....	35
Мирис пролећног озона	36
Ранозимски пејзаж.....	37
Све постаје прошлост.....	38
Сломи жалац оштром трну	39
Просјак на тргу	40
Не љутите се на песника.....	41
Мој пут у Апулију	42
Златоуста, косо густа.....	43
Кроз планинску мећаву	44
Гараво сунце.....	45
Критичар против поете	46

Стварање песме	47
Победа мушког разума	48
Заиста, тужне крајности	49
Разбиј све страхове	50
Стратегија за Њу	51
Деца „плеханих тањира“	52
Свет песковитих душа	53
Стихови јесењег човека	54
Завичајни снег првенац	55
Кад би се време вратило	56
Јесењи сонет на мосту	57
Шта ја могу, брате	58
Запрега старих ракијапа	59
Земљи, које више нема	60
Лелујава времена	61
Као спокој сфинге	62
Све је по Божијој промисли	63
Теби, пишче „Триптихона“	64
Оно што чини живот лепим	65
Мојој Србији	66
Жена је жена	67
Само срча од љубави оста	68
Ко ће коме први	69
Опет смо се срели	70
Девојка са села	71
Сонет за „Ружно паче“	72
Ноћ у возу	73
Крај тврђаве, хучала је река	74
Манири старе Неопланте	75
Суза, њеног првог хтења	76
Зашто да те тражим	77
Одбрана женске части	78
Охридски сонет	79
Прошлост у пролазу	80
Певај, не ћути, брате	81
Оптимиста и песимиста	82
Сонет из распукле стене	83
Васкрсење Господње	84
Богомајци, Тројеручици	85

Часнијој од Херувима	86
Протојереју Живку Сувајцићу	87
Игуманија Анастасија	88
За манастирском трпезом	89
Правда Божијег Царства	90
Анафорични сонет	91
Растанак на перону	92
Зимско јутро старог ловца	93
Мравља чета	94
Мали, чудни свете	95
Племе из капљице росе	96
Кафански сонет	97
Григорију Распућину	98
Ех, кад би било	99
Арханђели и отпадник	100
Дар Благодатног Огња	101
На броду духовног спаса	102
Декалошки пут	103
Црна Горо, ловоровог листа	104
Очемерена земља	105
Аманет Владике Рада	106
Од мисли, до дела	107
Песма иште контрасте	108
Фатална љубав песника Лазе	109
Леотаре, Дучићево око	110
Зов крпине Херцеговине	111
Најдражи моји корени	112
У МАНАСТИРУ РАВАНИЦА (из фототеке аутора)	113
ИЗВОД ИЗ БИОГРАФИЈЕ АУТОРА КЊИГЕ	133
ЗАХВАЛНИЦА	136

**УЋИТЕ НА УСКА ВРАТА, ЈЕР СУ
ШИРОКА ВРАТА И ШИРОК ЈЕ ПУТ
КОЈИ ВОДЕ У ПРОПАСТ...**

(ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО МАТЕЈУ)

ИЗВОД ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ

У најновијој књизи збирци сонета, под насловом „Изглачане мисли“, пјесник др Миливоје Дошеновић, хита да заустави, стихом обгрли и овјековјечи сваки тренутак сопственог и свеукупног постојања. Као његова посестрима, војвођанска-кошава, у све завирује: свуда би да оде и све да заволи, дивље биље да припитоми, људима да не науди...

Суштину пјесничког погледа на свијет, „...пењући се од чабра до брега“, највјерније свједоче његови стихови:

**„Поруши глупаве препреке и стеге,
Границе ка срећи и куле ка њима.
Упрегни стихове у хитре запреге,
Нека звоне риме својим звончићима...”**

Пјесничко ангажовање у „Лелујавим временима“, „док свако сопствени јаук скрива“ и „среће људе са цепним форматима душе“, можда и има смисла само као свагда присутна комуникација са свима. Пјесник др Миливоје Дошеновић ту комуникацију остварује на задивљујуће великом броју канала. Све што перципира, о чему помисли, што осјети, сваки искорак који учини – он у сонет претвори. У његовим стиховима подједнако су живе слике сеоске завичајне идиле из пјесникова дјетињства и слике из његовог зрелог доба.

У пролећном војвођанском крајолику гдје босоноги дјечак гази тек изниклу траву, слуша глас кочијаша, шкрипу точкова и мучање волова, сусрећу се пјесникова прошлост и садашњост, а свукуд унаоколо бијеле брезе држе страже пјесниковој вјечитој младости. Али, златну јесен и већ блиску зиму слуте рашчупане травке, снени Дунав, чавке и под маглом Фрушка гора.

У љубавним пјесмама пјесник не скрива да је сусрео много жена у животу. Са некима је доживио љубав-страст (Кад хаљина сама слети), а неке су само идеал жене, љепоте, али и вјерности (Црногорка), док у мисаоним пјесмама: „У царству неказане речи“, „Трагање у себи“, а нарочито у пјесми „Изглачане мисли“, сазнајемо, поред осталог колико је мукотрпан, напоран и неизвјестан пут до пјесме, колико је тешко дефинисати пјесника и поезију, а поготово о томе поучити младог пјесника.

Као да све пјесме у овој збирци надкриљује и благосиље и неколико сјајних духовних пјесама од којих се издвајају: „Буди прави хришћанин“, „Васкрсење Господње“, „Декалошки пут“ и друге. Опјевани су и пастири духовни, игуманија Анастасија Поповић и протојереј ставрофор Живко Сувајдић духовни отац из сремског манастира Раваница.

На крају ове кратке анализе руковети стихова, пјесника др Миливоја Дошеновића, још једном изражавам дивљење његовој пјесничкој и дидактичкој ријечи коју сам, признајем, понекад тешко препознавао у дубоким виревима његових сонета.

Зато, ако сте уз пјесника који:

**„Уморан од светског тренда и глобала,
Шета снежним бентом сеоског канала“**

узмите у руке ову најновију књигу збирке сонета: „ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ“, и док читате, заиста шетајте књигом, јер она је настала из једне шетње према човјековој души и срцу и само се таквом шетњом може разумјети.

У Новом Саду, 2003.
Љета Господњег

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. др Радован Чокорило
педагог, психолог и пјесник
Универзитет у Новом Саду

Радован Чокорило

ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ

У дубини душе, бљесну искра трена,
Засветли у мени, ко муња бешумна.
Дубоко скривена, архетипска сцена,
Уздрма свом снагом моја клатна умна.

Датога тренутка мисао се буди,
Узима кичицу и небеске боје.
Усликава портрет, што га пренес нуди,
Док ја ћутим, она ствара дело моје.

Тад са својим умом, цео се покрећем,
Уз мирис тамјана, глачам своје мисли.
Одраз душе хрли, катрену следећем,

Песничку оловку, моји прсти стисли.
Целим бићем хрлим, надахнућу већем,
Јер би ми дамари, без тога пресвисли...

АРХЕТИПСКА СЛИКА

Кад те роди мајка, у исконском крику,
Сићушног и голог, немоћног ко птиче...
Сећања на древну архетипску слику,
Сачуваше преци, албуми, и приче.

На кога ћеш бити? На оца, ил' мајку?
Ко те за то пита, можда на обоје!?
Свако ти читаше твоју прву бајку,
Преци, родитељи, кроз детињство твоје.

Зацртаних стаза, од Христа са неба,
На путу од младог до старачког доба,
За Њега се вером — припремати треба,

Од мајчине дојке — до властитог гроба.
Уз просфоре меке, и нафоре хлеба,
Нек' тамјаном зрачи и црква, и соба...

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ

Путујеш и ћутиш. У ћутању стижу
Мисли, што се као сјајне перле нижу.
Пишче, што идеји њезин корак браниш,
Зашто нове књиге словом не нахраниш?

„Просуо сам речи, топле и искрене,
Пред дволичне људе, и лажљиве жене.
Залуд веровање, у неверу блиску,
Стишала се снага, невриснутом вриску.“

Шта прозбори Зола, у искреној тузи?
„Ја сам онолики – кол'ко сте Французи“.
Што Толстој побеже у Јасну Пољану?

„У душевном миру, истинском освану“.
Ко те, пишче, слуша? Јутро или тмина?
„Најбољи слушалац песме је – тишина“.

КАД УЋЕШ У ПРИЧУ...

Кад ућеш у причу, тад не можеш вани,
Требао си рећи: „Хеј, оловко, стани!“.
Јер, са њом је био луцидни поета,
Сложно те створише, једног врелог лета.

Кад си већ у причи, у данима дугим,
Спојиће те писац са ролала другим.
Путоваћеш с њима, ти, кроз књигу целу,
Вечно ћеш живети у пишчевом делу.

Нови свет твој биће занимљив за људе,
Читаоце што се са књигама буде.
Пожели им: „добро јутро, добро вече“,

На свакоме листу, тад твој живот тече.
Пратиће те спокој, а биће и бриге,
Твој свет је — између две корице књиге...

БЉЕШТАВА ЛЕДЕНА СРМА

Кад огртач снежни, сјајнији од срме,
У јутарњој зори, планина дочека.
Прамен магле луња низ пропланке стрме,
Ветар стреса косе оседелих смрека.

Свежа је пртина, са ускога пута,
Скретала на неко планинско имање.
Светла малог села, жмиркава и жута,
Крију се кроз шумско, загрљено грање.

Чудан звук се шири, и шкрипа, и јека,
Кроз столетна стабла, ко уздах човека,
Па га ветар носи у неке даљине.

Затим је стизала ноћ, тиха и мека,
Ћутљива и хладна, ко смрзнута река,
Дремао је месец, сред снежне планине...

ЦРНОГОРКА

Црне су ти косе, ко Дурмитор ноћу,
Сјајно, вито тело, ко Рибница река.
Црногорко, лепа, ја те за се хоћу,
Уз чашу мираза, шавничкога млека.

Ноге су ти дуге, ко на Ловћен стубе,
Што Владику дворе, док на кршу спава.
Желим да ме твоје усне жарко љубе,
И миришу, као, са Жабљака трава.

У венама носиш понос Црне Горе,
За коју би своју младу крвцу дала.
У мрким очима светлуца ти море,

Брзаци Мораче, са безброј кристала.
Такву само могу чудеса да створе,
У теби је горска, сва лепота стала...

КАД ХАЉИНА САМА СЛЕТИ

Док плешемо сами, кроз хаљину танку
Осећам ти дојке, и твог срца трку.
Моји прсти мазе, твоју косу мрку,
Ми играмо нашу љубавну игранку.

Грлиш ме и шапћеш речи чудног вира,
Шуми у твојем даху миришљаво море.
У твојим очима рудише две зоре,
А, тело, ко струне, свака за се свира.

Скидам ти хаљину, ал' ко да је сама
Хтела с твога тела склизнути ка поду.
Твоје бујне груди, младошћу ме боду,

Док ти голо тело грли полутама.
Сенке наше тад су плесале на своду,
У игранци страсти, играше са нама...

НА ДОБРОМ ПУТУ

Верујеш у себе, али не и себи,
Јер, разумне сумње шапућу ти саме.
На путу промисли, чуваш се да не би
Помешао знаке светлости и таме.

Мали скептицизам — пратиоца твога,
Као део себе, утишаваш нежно.
Гледаш у даљине, куд ти креће нога,
Изазов те води напред, неизбежно.

Предрасуде, које хоће да се сместе
Незване у тебе, што их тераш смело,
Нуде се ко неке прецвале невесте,

Да заробе душу и спутају тело.
А пут којим идеш, то заправо јесте,
Дар Господа — твоје написано дело...

БУДАН СИ, А НИСИ...

Осећа се светлост, а виде се звуци,
Ум слаткоћом снева, рука је у руци.
Топло тело жене, и греје и иште,
Да започне слатко, љубавно ратиште.

Спаваш, а не спаваш, будан си, а ниси,
Не дају ти санка Њезини мириси.
Хтео би јој тело поспаном украсти,
Да немиром мушким, заробиш јој сласти.

Место лаког санка, друга ти је жеља,
Крај те гола женка, и од срме беља.
Ниси хладни мрамор, да се уздржаваш,

Та, прелепа жена, не да ти да спаваш.
Крик страсти се стапа, са таласом мора,
Није више важно, да л' је ноћ ил' зора...

ОПТИМУМ ПЕСИМУМА

Нема каваљера, нема џентлмена,
Ни рукољубаца, који шешир скину.
Нестаде отмених и суптилних жена,
Отишло је, другар, све у материну.

Два ратна табора — жене и мушкарци,
Свако своју стрелу на луку затеже.
Побеђују они, вештији у варци,
Који од љубави, као Скити беже.

Нема лепе речи, свак је за се чува,
Људи су се срасли са досадом дугом.
Нова зима стигла, исти ветар дува,

Хита се ка срећи, затвореним кругом.
Расклимани експрес једини се мува,
Бежећи, некуда, зарђалом пругом...

НЕ ГОВОРИ НИШТА...

Не говори ништа, ћути, лепа жено,
Нек' остане нешто у ћутњи скривено.
Поклони ми страсти, окани се приче,
Многе женске приче међусобно сличе.

Дај, понуди нешто, што друге не знаду,
Љубавном ратнику у суморном граду.
Скини се, грли ме, буди чигра жива,
Нек' ти бујна коса голо тело скрива.

Ево, већ те грабим око струка танка,
Љубићу те страсно, силно, без престанка.
Мрвићу те мушки, као грнчар глину...

Не говори ништа, до сутрашњег данка,
Слатка ноћ је наша. А после уранка,
Скрићеш се у моју – песничку терцину...

ФАТАЛНА ЉУБАВ

Као жеравица што шета кроз вене,
Па запали срце да гори у пламу.
Тада мушки корак у лавиринт крене,
За Њом би у огањ, ил' најгушћу таму.

Фатална је љубав, опсесија нека,
Која у мушкарцу илузију рађа.
Што кроз расцеп свести, једнога човека,
Плови, као нека тајновита лађа.

Затим, осет силни што га жена буди,
Све постаје светло, свукуд где је мрко.
Аморова стрела, пробила му груди,

Ни чемерно пиће више није грко.
Пред највећом студи, не осећа студи,
Пред Њом би и ђаво — клекнуо ил' црко...

ПУШКИНОВА СМРТ

Пре пуцња пиштоља, рањено од жене,
Пушкиново срце, два пут беше мета.
Тад двобој оружјем, због „часности“ њене,
Прихвати изазов, славни песник света.

Подиге му рука, хладни челик мрки,
Наспрам силуете у цилиндру црном.
Мисао на љубав, и осећај грки,
Споро вуче ороз, промашује зрном

Намерно и свесно!? Тада пуцањ други,
Разлеже се реком, приобаљем тмурним.
Из супротне стране, тај је пиштољ дути,

Нишањен са оком, подлим, ал' сигурним.
Тад погибе песник, ал' му живе риме,
Александар Пушкин – испод њих је име...

НИКОЛИ ТЕСЛИ

Од Господа стигло на Светлости дете,
У камењар лички, Смиљан, село мало.
Милутин и Ђука, прихватише свете
Даре, што им Божје Царство беше дало.

Дар поста Никола, с презименом Тесла,
Анђели га нежно на земљу спустише.
Архетипска Светлост, Велебит је тресла,
Тад, човек и жена, чедо прихватише.

Растао Никола, са визијом чуда,
У далеку земљу Америку оде.
Његова идеја, данас сија свуда,

Што добија живот из бујице воде.
Мало село Смиљан, Николина грудa,
Нека буде спона — што спаја народе...

СОНЕТ МИХАЈЛУ ПУПИНУ

Син си Константина и Олимпијаде,
Човечанству славне Калемове даде.
Добротворе српски, из Идвора села,
Стојиш у мрамору, подигнутог чела.

Гледаш у пашњаке, Тамиш и ливаде,
А твоја гробница у Бронксу остаде,
Крај кћери Варваре и супруге Саре,
Далеко од своје отаџбине старе.

У идворску цркву, што има три звона,
Под руку те често уводила Она.
То је била жена што генија роди,

Сад са својим Костом, по небесјах ходи.
Певам овај сонет, теби, научниче,
Постао си круна једне вечне приче...

ПОЗОВИ МУ ИМЕ

Срце је највеће кад са вером воли,
Па, почесто ти се Господу помоли.
Анђелу Чувару и Марији Деви,
Нек' твоја молитва стопи се у вреви

Племенитих речи, из чистијех уста.
Устао је Христос из Свог Гроба пуста.
Победом над смрћу, Син Божји је дао
Отпор Луциферу, што је у ад пао.

Кад се смерно молиш – Господ слуша тебе,
Неодлучност штетну избаци из себе.
Помоли се Оцу, Сину, Духу Светом,

Молитве се твоје пењу небу петом.
Анђели их даље носе све до Христа,
Тада душа твоја у вери заблиста...

БУДИ ПРАВИ ХРИШЋАНИН

Вера, љубав, нада, то су три врлине,
Што својим значајем хришћанина чине.
Крштење, причешће, миропомазање,
Јелеосвећење, брак и покајање.

Свештенство, монаштво, разум, савет, снага,
Мир Божији, тамјан, крстом против врага.
Милосрђе, смерност, вера и доброта,
Узддржљивост, радост целог живота.

Љуби Христа Бога, целим срцем својим,
Кажи: „Драги, Боже, хвала што постојим!“
Гладнога нахрани, жеднога напоји,

Болнога посети, леком га подоји.
Грешнога поправљај, незналицу учи,
Кроз вољену цркву, Господа докучи...

ЗАВЕЖИ НЕСРЕЋЕ У ВРЕЋЕ

Поруши глупаве препреке и стеге,
Границе ка срећи, и куле ка њима.
Упрегни стихове у хитре запреге,
Нека звоне риме својим звончићима.

Испусти осмехе из свезаних врећа,
Ко ветрове снажне, момци Одисеја.
А у вреће тури, веснике несрећа,
Завеслај веслима слободних идеја.

Својом бољом песмом, ти сирене опи,
Киклопа победи смехом место клина.
С љубитељем мира, опрост чашом попи,

Нек' иде молитва до Божијег Сина.
Све гласнике мржње, нек' пламен истопи,
Пусти да се грле катрен и терцина...

ГЛАЧАЊЕ ПЕРСОНАЛНИХ ХТЕЊА

Не питај ме, другар, за љубавне грешке,
Због којих сам био, час владар, час слуга.
Замори ме рели из животног круга,
Сада покрај њега волим ићи пешке.

Све сањане ствари, пресањах у трену,
Када ти харизму глођу хуље бедне.
Свака ти бар једном за трпезу седне,
Ал' подмукли ујед, њихов ме покрену.

Мука ми је, другар, од прозирног стила,
Глупих страсти, шема, отрцаног шмека.
Не седам за чаршав од кафанских флека,

По коме се туђа горчина пролила.
Ја корачам својом стазом убеђења,
Глачајући нека персонална хтења...

ОД ЧАБРА – ДО БРЕГА

Сусрео сам јако много људи,
На свом путу занимљивом, дугом.
Читаоче, немој да те чуди,
Што су неке песме и са тугом.

Сретао сам разноврсних жена,
Преотмених, ил' курванског кова.
У неким је песмама скривена,
Злобна жена и „жена из снова“.

Ја упознах живот на терену,
Салонски је ништаван спрам њега.
Храбрио сам наду преварену,

Нагледо се у животу свега.
Пробијао извор у камену,
Пењући се од чабра – до брега...

МАЕСТРОВ ПРУТ

Са пуно си људи, а ти си сам,
Сви би те ставили у групни рам,
Да стопе те у гомилу бића,
Разбију дух у безброј делића.

С пуно си бола, ал' бол је твој,
Код сваке је птице посебан пој.
Велика мудрост је самотни пут,
За цео оркестар – маестров прут.*

Твој дух је само реверс од Бога,
Живи у телу, за пута твога.
Ал', једном то тело – постаће прах,

Не бој се смрти, и не имај страх.
Твој дух ће кренути на Божји суд,
Твоје је кајање најбољи труд...

* Маестров прут, песник користи синоним за диригентску палицу

ТРАГАЊЕ У СЕБИ

Шта да пишем, што је вредно рећи?
Материја нестаће у праху.
Измичено од туге ка срећи,
Уздамо се храбрости у страху.

Шта да кажем, што казано није,
И што нису дотакнула слова?
Како да се скривено открије,
Стару тајну, већ сакрива нова!?

Свака чежња постануће мора,
Која спокој беспотребно краде.
А резиме животнога скоро,

Носи увек казне и награде.
Само Бог нас вуче од понора,
Нудећи нам архетипске наде...

КОНТРОЛА ВЛАСТИТОГ СОПСТВА

Сад коначно кажем: „Доста! Не дам себе!
Прегршт алтруизма гајих без потребе:
'Изволите, људи, дајте списак жеља';
Али, кад је тешко – нема пријатеља!

Не знам од ког више, примих бодље веће?
Од неких, за које, помислих да неће...
Побеђен, укроћен, ко зна кол'ко пута,
Због лажљиве речи, или женског бута.

Све што више стварам, све што више пишем,
Блажено се враћам – једном свету тишем;
У ком' нема лажи, нит' хуљи помажеш,

Све властитом сопству – у самоћи кажеш.
Потребна је воља да кушаш самоћу,
Тад управљаш собом, и дању, и ноћу...“

ДУХОВНОСТ ИЛИ МАТЕРИЈА

Комуникативна, лична илегала,
Као начин спаса, од људскијех зала.
Тада своје мисли чуваш од нељуди,
Онда се у теби стваралаштво буди.

Комуникативни лични аскетизам,
Јачи је но празни, тврди нихилизам.
Јер, дух својом снагом материју туче,
Томе нас мудраци од давнина уче.

Како ли је штетно расипати речи,
Залуд си у праву — мамлаз противречи.
Окани се таквих, своје време штеди.

Ако ти је спокој од кошмара пречи,
Чувај пренес душе, тамјаном га лечи,
Кад учиниш тако — видећеш да вреди...

РИМЕЈК ПРОШЛИХ ВРЕМЕНА

По белом папиру оловка ми шета,
Струји ми у бићу нека мала туга.
Понекад пожелим безбрижност детета,
Што се срећно игра око свога круга.

Као неки римејк, нижу ми се слике,
Путопис живота, губици и слава.
Промичу љубави, мале и велике,
Пријатељства давна, напукнутог шава.

Неке драге ствари, класичне и мале,
Нагоне ми израз лица у ведрину.
Тада би за тренутак ћутњу узбуркале,

Ко мали камичци, речну површину.
А песнички одраз сјаји кроз кристале,
Као капља сузе – у црвеном вину...

МИРИСИ ПРОЛЕЋНОГ ОЗОНА

Све чудно мирише, у рано пролеће,
Густи парк с липама, и процвало цвеће.
Миришљава трава, и ваздух, и птице,
Миришу и младе шумске веверице.

Мирише и клупа код старог храста,
На њој се љубио пар веселих ласти.
Мирише и ветар, што стиже са Фрушке,
Из баште мирише цвет млађане крушке.

Свуд коктел озона, с мирисима шета,
Пробуђених чула, пролећнога света.
Мешају мирисе и чаробне боје,

Свако пружа своје, па се скупа споје.
Пролеће је меким миришљавим крилом,
Махало мирисним сунчаним априлом...

РАНОЗИМСКИ ПЕЈЗАЖ

Просуо се јастук Небеског перјара,
Гомила се бело, небројено перје,
У своје јазбине, склонило се зверје,
Шуми ветар, поздрав зимског барјактара.

У даљини трошна уцерица мала,
Изнад њеног крова, танки, димни кончић.
Док хрли ка небу, зачуо се звончић,
Све ближе и ближе, уз шкрипу кристала.

Циганска је рага вукла стара кола,
Из снежног пејзажа, помаља се мрка.
На колима жена, и кочијаш брка,

У руци му кривог кишобрана пола.
Циганске таљиге, пролазише старе,
На њима кмечало завезано јаре...

СВЕ ПОСТАЈЕ ПРОШЛОСТ

Све постаје прошлост, што је јуче било,
Чак и оно што се управо десило.
Прошлост је и прво, испред другог слова,
Постануће прошлост, чак и прича ова.

Прошлост је и звезда, која сјаји јавно,
Јер се њена светлост угасила давно.
Још њен трептај стиже до људскога ока,
Место звезде — црна рупа је дубока.

Мисао песничку, брзином фотона,
Прошлост стално јури, ал' бежи јој она.
Будућност и прошлост дели само слово,

Што напише мало — перо песниково.
Сви сонети стижу из душе поете,
Они, у бескрају, на римама лете...

СЛОМИ ЖАЛАЦ ОШТРОМ ТРНУ

Кроз вене ти шета змија,
Гмиже лицем илузија.
Из тела ти крвцу пије,
Лет вампира, мелодије...

Таламбас је од ребара,
А контрабас од вешала.
Бакље горе, људске кости,
Крећеш, Томо – ка „светлости“.

Хајде, згази, змију црну,
Сломи жалац оштром трну,
Који отров у те меће.

Нек ти нога у спас креће!
Изазови када сврну,
Ти им кажи: „Томо, неће“...

ПРОСЈАК НА ТРГУ

Молиш се на тргу, испод сивог неба,
А новчић, по новчић, пружају ти људи.
Твој јаук се стиди, да крене из груди,
Испаћено тело, иште кору хлеба.

Од две твоје руке, пружена је лева,
Док се десна грчи на хладном бетону.
Искре задњих нада у очима тону,
Ехо твога гласа надјачава врева

Пролазника, који крај те ходе ћутњом.
Ти си мокра биста, која зна да дише,
Крај те жедан голуб, мокру локву сише,

Док улични чистач, гледа те са љутњом.
Ветар је носио нове капи кише,
На живот испуњен безрадосном слутњом...

НЕ ЉУТИТЕ СЕ НА ПЕСНИКА

Не љути се на ме, читаоче мој,
Јер песма дарива благодаран пој.
Сваки сонет крије малени свет свој,
Можда је у неком, чак и корак твој?

Не љути се на ме, читаоче млад,
Што понекад кажем: „Суморан је град“.
Живот чини скупа – и склад и несклад,
А човека квари и ситост и глад.

Не љути се на ме, читаоче стар,
Што сонетом сликам и времешни пар.
Све године прошле, то су Божји дар,

Ал' клоне кораком и просјак и цар.
Не љути се на ме, што сам чешће сам,
Тад, најдубље песме – написати знам...

МОЈ ПУТ ЗА АПУЛИЈУ

Кренуо из Бара, уз буку мотора,
Трајект „Свети Стефан“, крцат ко шибица.
Иза њега оста кишна Црна Гора,
С палубе јој машу многобројна лица.

Под палубом лежим, у малој кабини,
Наслоњен на стакло округлог прозора.
Трајект је пловио у поноћној тмини,
Секући таласе узбурканог мора.

Мислим о Барију, граду Италије,
Где ћу, већ ујутро, преко мора стићи.
Размишљам, како су, млетачке галије,

Истим морским путем, некад могле ићи,
Пристао је трајект уз тло Апулије,
И први излазе шверцери-младићи...

ЗЛАТОУСТА, КОСО ГУСТА

Златоуста, косо густа,
Уста пуста, од августа
Немам тебе поред себе,
Ветар гребе, срце зебе.

Све је лажно. Није важно,
Волех снажно, око влажно.
Тело гори, дух се бори
Да отвори – врата зори.

На те сећа, слика једна,
Из пролећа, лица чедна.
Једна жена, као сена,

Изгубљена, прежаљена.
Златоуста, косо густа,
Клупа пуста, од августа...

КРОЗ ПЛАНИНСКУ МЕЋАВУ

У планинско зимско вече,
Мећава кроз кланац сече.
Низ планину, са шумаром,
Дахће мазга, под товаром.

Завејани сви су путеи,
Код шумара, фењер жути.
Са кожухом и шубаром,
И секиром, оштром, старом.

Уз њих папче омалено,
Од пртине изморено.
Чупаве је главе мале,

Са њушке му цуре бале.
Кроз мећаву, сад се вуче,
Шумар, мазга, и то куче...

ГАРАВО СУНЦЕ

Као из пакла, промичу лица, страх је у сваком оку,
А зенице испила несаница, у безданку дубоку.
Суморно горе – суморно доле, оловно небо и људи,
Опор је ваздух и препун смоле – гараво сунце се буди.

Грмљава бомби склониште стреса, у углу пијанац цуга,
Крај мокре кифле чварака кеса, „кревет“ кутија дуга.
Под зградом жена зове човека, с пудлицом, уплакана,
Он на тераси у мраку чека, и неће доле из стана...

Човек јој горе, а жена доле, с једном чарапом, боса,
Препуњен ваздух киселе смоле, ветар ка Срему носа.
Мој најдражи мост, ког нема више, сећао на дане ране,

Летеће хуље, њега срушише, сломивши му обе стране.
Суморно горе, суморно доле, оловно небо и људи,
А сви смо у души пуни смоле, док гараво сунце руди...

КРИТИЧАР ПРОТИВ ПОЕТЕ

Критичаре, горди, што песме не пишеш?
Зашто својим пером, ко сатаром њишеш?
Чекаш моја слова у заседи таме,
Љут на моје песме? Ил' се љутиш на ме?

Свеједно, на кога, на мене ил' песме?
Ко кад би се жега, љутила на чесме!?
Жега никад не зна изворима путе,
Одакле су пошли на своје маршруте?

Критичаре, горди, док ми вребаш слова,
Већ је тајну за те, скрила рима нова.
Песник је чудесан, на Пегазу лети.

Нек' мој поздрав буде, за те песма ова,
И кад песник спава, стих стиже из снова,
Тајна је, како се рађају сонети...

СТВАРАЊЕ ПЕСМЕ

Кажу, да се људи од песника боје,
Од њих сакривају тамне дане своје.
И Велики Грех је оголио Двоје,
Адама и Еву, што пред Рајем стоје.

И срце и душа, сложни су обоје,
У песничкој књизи, кад ликове скроје.
Одело од свиле, ил' од грубе чоје,
Хлебац од пшенице, а може од проје?

Немој да си тужно, добро срце моје,
Кад ми се стихови од тебе одвоје.
У новој ће књизи да се сложно споје,

Ко пчеле по цвећу, свуд ће да се роје.
Песме ће сав бескрај љубављу да доје,
Оне су ко звезде, никад се не броје...

ПОБЕДА МУШКОГ РАЗУМА

Опет сам је срео, ал' речима не дам,
Да би ишле даље, од погледа ока.
Зар ћу мушко срце, наново да предам,
Да буде под влашћу голог женског бока?

Стиснута мисао, мимо моје воље,
Малко се отрже испод моје власти.
Надошла сећања, боцкаше ко зоље,
Зар разум пред срцем, опет мора пасти?

Ту, крај себе гледам жену из профила,
Нешто бих да кажем, али усне ћуте.
Лепотици, што је некад моја била,

Ни најмању реч'цу — неће да упуте.
Тад, кренух кораком, са тријумфом чудним,
Победом разума — над мислима блудним...

ЗАИСТА, ТУЖНЕ КРАЈНОСТИ

Шта ли тера пашче, да под точак скочи?
Зар су спас пронашле, под њим псеће очи?
Шта ли тера врапца, да у прозор звекне?
Зар су му то жеље, да баш тако цмекне?

Шта ли тера миша, да се руга мачку?
Зар на брзи живот, тако ставља тачку?
Шта ли тера росу, на житу младунцу?
Зашто живот кратки, лако даје сунцу?

Шта ли тера радост, да је туга свлада?
Зар је радост крхка, па од горег страда?
Шта ли тера жену, да у блуди ходи?

Зар је своју верност писала по води?
Шта ли тера муку, да притиска људе?
Зар је муци лакше, да с мученим буде?

РАЗБИЈ СВЕ СТРАХОВЕ

Зашто те од ветра, нека језа хвата,
И од пукња грома, поноћнога сата?
Од чађаве таме, у теби је страва,
И снежне лавине, што се обрушава.

Загиреш од „златне кобре“ из Каира,
„Ђавољег троугла“, и његовог вира.
Од „сиве ајкуле“, океанских вода,
Џиновских пипака „црног октопода“.

Зграби срце ветра, ушавши у ветар,
За гром се качи, полети кроз етар.
Снагу црне таме, лучом вере спржи,

Скијај на лавини, и чврсто се држи.
Кобру за реп зграби, зарони сред вира,
Страх разбиј у парчад, лакше од кондира...

СТРАТЕГИЈА ЗА ЊУ...

Пред Њом мало кажи, а прећути више,
И оно што кажеш, кажи много тише.
Буди мистерија, мистик од Ње већи,
Тако ћеш поене драгоцене стећи.

Немој бити важан, нек' је Она важна,
Провери је, да л' је – искрена ил' лажна?
Стави је у центар своје нове теме,
Мораш са мудрошћу користити време!

Буди ловац прави, са тигровим оком,
Јер ће ти умаћи, Она, једним скоком.
Тада све што следи, постануће ништа,

Пусти је до својих граница ловишта.
Мисли од Ње брже, ко путања грома,
Немој да у теби – види новог сома...

ДЕЦА „ПЛЕХАНИХ ТАЊИРА“

Бејаху ми неки из детињства знанци,
Увек су, ко клинци, били каубоји.
А мени су били дражи Индијанци,
Бранећи шаторе, у ратничкој боји.

Тајкуни са цепним форматима душе,
Премазани скврном, глумећи мудраце.
Они субкултуром, пливају до гуше,
Сврсисходне маске – натакли на фаце.

Сурово је живот поделио људе,
Једни носе „хеклер“, други „лулу мира“.
А, сви су рођени на тлу ове груде,

Деца из времена „плеханих тањира“.
Успомене давне, понекад се буде,
Чета из детињства, поново маршира...

СВЕТ ПЕСКОВИТИХ ДУША

Дошле су авети, пристигле из мрака,
Што људске животе косише ко снопље.
Друштво је препуно Сатаниних ђака,
Из шлица им вире велеградске дропље.

Код таквих се књига, никада не чита,
Докле субкултура да је дика наша?
Данас сва моралност клизи песковита,
Победимо друштво духовних контраша.

Докле бити стрпљив у чекању да се
На овом поднебљу нешто лепо деси?
Примитиван слоган: „на се и подасе“,

И митско клањање коферу и кеси.
Поправљајмо себе, културом и вером,
Ка спасу се иде – вертикалним смером!

СТИХОВИ ЈЕСЕЊЕГ ЧОВЕКА

Почео је ветар са шетњама својим,
Улицама града, јесењег дана.
Ја за нове песме – одело им кројим,
Из пренеса душе, и рима је ткани.

Крочих на улицу. Новембар ми нуди
Мокру, драгу руку, старог другара.
Јесењи је ветар доносио студи,
Дунавске кошаве, панонскога дара.

Прихватих дарове мадригала кише,
Јесењи је човек у сваком поети.
И најбоље песме јесени створише,

Даде их из душе, ти, песничке клети.
Шта би било дрво, што ветар не њише?
Ил' најлепша птица – ако не полети...

ЗАВИЧАЈНИ СНЕГ ПРВЕНАЦ

Хаљину од иња, фебруарска зора
Обукла је тихо, још у поноћ нему.
Прекрила је гране и стакла прозора,
И просула сребро по старом багрему.

С прага куће старе, мога родног села,
Крстарим погледом низ беле пејзаже.
Где се простирала моја младост цела,
У даљини брезе, још чувају страже.

Тад кренух кораком по снегу првенцу,
Као некад што сам, из дечачких дана.
Док у срцу писах најдражу сентенцу,

Зачула се креја из уснулих грана.
Ја сам корачао кроз белину чисту,
И грлио зиму, као некад, исту...

КАД БИ СЕ ВРЕМЕ ВРАТИЛО

Кад би могло за тренутак, једно време да се врати,
У наручју, као некад, да ме држи моја мати?
Међу њеним длановима, која нежно за ме брине,
И да слушам речи оца: „Расти, расти, драги, сине...

Из наручја своје мајке, у криоце миле баке,
Очева ме вредна рука, научила на кораке.
Знатижељан поглед дечји, нежна суза, чиста душа,
А дедине „страшне приче“, малим ухом унук слуша.

Волели смо своје игре, несташлуке, разговоре,
Ведро небо, пуно звезда, и јутарњи мирис зоре.
Најлепше су биле зиме, падало је пуно снега,

Спустасмо се на санкама, са једнога малог брега.
И дошло је оно време, кад наступи доба ђачко,
Није било баш без треме, затим стиже и момачко...

ЈЕСЕЊИ СОНЕТ НА МОСТУ

Ко песник сам рођен, ил' из бола поста?
Како год бејаше, рођен сам са буром.
Пробија се око маглуштином суром,
И виде се мрки обриси од моста.

Корачам по њему, на средини стојим,
Сва, боје томбака, испод мене река.
Њезин шум је био равномерна јака,
Од хладне близине, речне се не бојим.

Кренух ка обали, где самују брезе,
И где тужне врбе, мршавилом боду
И земљу и видик. Свезаних у везе

Праменови магле, клизише низ воду.
Ветар ми измами дрхтај хладне језе,
Док се прве звезде палише на своду...

ШТА ЈА МОГУ, БРАТЕ...

Шта ја могу, брате, кад је стих у мени,
Да га дам у књигу, ил' скривам дубоко?
Сачувам ко драгуљ, у планинској стени,
Да га никад, туђе, не угледа око?

Мој дати тренутак јавио се стихом,
Угости ми душа госта из далека.
Грлиле се речи са луцидном психом,
Као што се грле мостови и река.

Кад већ јесам песник, допусти ми, брате,
Нека из одраза никне прича нека.
А речи кад крену, неће да се врате,

Не слушају више песника човека.
Једино у санак понекад ми сврате,
Па зором побегну са јастука мека...

ЗАПРЕГА СТАРИХ РАКИЈАША

Чуше се точкови од запрежних кола,
Што су сложно вукла два рогата вола.
Кочијаши, старци, што шајкаче носе,
Рађало се мајско јутро, пуно росе.

Бејаш тада мали дечак једног села,
Посматрах запрегу и два вола бела.
Наслагана бурад ракије и вина,
СТИГОШЕ, отуда, где је Јагодина.

Сећам се тог доба, мада бејаш мали,
Точкови запреге тад би клопарали.
Мукаше волови низ улицу дугу,

Да би се вратили свом ралу и плугу;
Тамо, где их чека Шумадија равна,
И шљива „плагојка, надалеко славна...

ЗЕМЉИ, КОЈЕ ВИШЕ НЕМА

Теби, што си била пространа и славна,
На кршном Балкану, по свачему главна.
Била си окриље радника, сељака,
Животворних села — веселих сокака.

Теби што бејаше колевка за снове,
Што си подизала кћери и синове.
Са Тобом ми нестала комад плавог круга,
Горостасни Триглав, и Охрид са југа.

Теби, чије химне знадох свако слово,
За коју се бише срце и олово.
Са Тобом ми оде младост што ти дадох,

Без Твога окриља, сироче постадох.
Теби, у којој су моји дани многи,
У један споменар — ушли босоноги...

ЛЕЛУЈАВА ВРЕМЕНА

За радост и наду, како наћи крило?
Где год се окренеш, свукуд је сивило.
Невољно пролазе многа тужна лица,
А суморних људи, пуна је улица.

Куда са идејом? Кад је друти гасе,
На глупости трошиш драгоцене часе.
Дође ти да шаљеш све у материну,
Представе се гасе, већ у првом чину.

Брига те за кворум, тендере, и штошта...
Жељан драгог писма, празна ти је пошта.
Гледаш несрећнике, за паркинг се рву,

Градскоме голубу, просјак краде мрву.
Хоће-неће, опет, поскупети струја?
У свакоме јаук – сакривен лелуја...

КАО СПОКОЈ СФИНГЕ

Уморан од трке, тражиш споре ствари,
Место Интернета, ти крећеш гитари.
Уморан од светског тренда и глобала,
Шеташ снежним бентом сеоског канала.

Уморан од форме „ружичастог кича“,
Спас ти је видео: „Стара вестерн прича“.
Уморан од градског „паука“, паркинга,
Пожелиш да будеш египатска сфинга.

Уморан од раних тресача тепиха,
Ко мелем ти треба једна зора тиха.
Уморан од људске зависти и злобе,

Друкчије импулсе тражи твоја психа,
Пронађи их, брате, у стварању стиха,
Крај мале светиљке, у окриљу собе...

СВЕ ЈЕ ПО БОЖИЈОЈ ПРОМИСЛИ

Кад би свукуд било све лепо и мило?
Кад би само плаво небо се плавило?
Кад би увек плео топли ветар југо?
Кад би била мања, тешка људска туго?

Тада не би било истинског сазнања,
Тада не би било киши радовања.
Тада не би било ветрова за једра,
Тада не би било, да бол јача недра.

Кад би шума само, пој славуја дала?
Кад би зора рујна, кристалима сјала?
Кад би море талас, смирило до жала?

Тад се птичја песма, друга, не би знала,
Тад се зором око, пресити кристала.
Тад се без таласа, разболи обала...

ТЕБИ, ПИШЧЕ „ТРИПТИХОНА“

Да л' си сачекао у заседи себе?
Или ти је душман стего младо грло?
А реч неречена, не крену из тебе,
Не даде јој душа и око замрло.

Да л' си тајну неку, у смрти сазнао?
Кренувши ка Њојзи, с осмехом на лицу?
Што песничком перу, ниси јоште дао,
Да подигне к небу, крхку, младу птицу?

Све твоје су песме вечна бујна трава,
Што никад не вене, нит' је косци косе.
Твој одраз из душе, што у трави спава,

Лептири и птице, на крилима носе.
Млађани песниче*, твој санак и јава,
Мистичне, међ' собом — имаше односе...?

* Сонет је посвећен српском песнику Бранку Миљковићу, који је рођен у Нишу 29. јануара 1934. године, а трагично (мистериозно) преминуо у Загребу 12. новембра 1961.

ОНО ШТО ЧИНИ ЖИВОТ ЛЕПИМ

Пријатно сећање, што заувек оста,
Додир драге жене, шетање крај моста.
Седељке, другари, мирис старог шпила,
Нека драга рука, вино је налила.

Добре, старе песме, на гитари прсти,
Тело голе жене, у загрљај чврсти.
Цвркут кућне птице, пелене фикуса,
Промукле сирене старог шинобуса.

Лице старе мајке, и боре што греју,
Дим са родне куће, док снегови веју.
Сачуван грамофон, из шездесет неке,

Избледели плакат, давне дискотеке.
Пар младих очију, што ко сунце зраче,
И њихова књига: „Мало, ружно паче“...

МОЈОЈ СРБИЈИ

Ој, Србијо моја, земљо, родна грудо,
Зар ризница хлеба, за хлеб моли друге?
Ниси Ти то хтела, већ ти време лудо,
У предобро срце – сипа бремене туге.

Да ли Божја казна – опет, овде дође?
Тражиш спас од горег, са надом на боље.
Безрадосна ћутња, људске душе глође,
Ни куче, за лавез, више нема воље...

Хранитељко наша, и сад, из ината,
Још дарове нудиш, у цвету и класу:
Шуме, птице, реке, жита боје злата,

Звук црквених звона, стазе људском спасу.
Туђинска су, често, затворена врата,
Твоја, никад нису – ни у тешком часу...

ЖЕНА ЈЕ ЖЕНА

Кад си бродоломник, сред сурих таласа,
Она је острво, на ком нађеш спаса.
Робиња, што влада срцем господара,
Која успе, да те, кроз верност завара.

Њу, никад нађену тражиш без престанка,
У Њој је истина и највећа варка.
Чува лажну сузу, од прамајке Еве,
И сузу истинску, од Марије Деве.

Због Ње свирка крене, из поспане руке,
Кад струне ћемана пусте своје звуке.
Због Ње прште чаше, у ситне кристале,

За лепу Хелену, војске су се клале.
Има једна жена, у мислима мојим,
Кроз крик, давни, Њезин – почех да постојим...

САМО СРЧА ОД ЉУБАВИ ОСТА

Са страственим срцем, пролазих бспућа,
После бурних дана, дочека ме кућа.
Од безброј „Љубави“, оста само срча,
Пијем старо вино, из стакленог врча.

Питам се, што волех, што веровах, зашто?
Место гордог гнева, ја сам свима прашто.
И лажној видарки, што ми ране згњечи,
Залуд љубав, залуд племените речи.

Љубио сам, мада, неке беху варка,
Зов старих хотела, романтика парка.
Мноштво лепих жена празњијавих душа,

Заносних госпођа, блудних намигуша.
Све је сада као срча безброј чаша,
У свакој је трини, мушка глупост наша...

КО ЋЕ КОМЕ ПРВИ...

Ко ће кога звати телефоном својим?
Чак и такве ствари пређу у дилеме.
Знам, постоји Она, ал' и ја постојим,
Глупост рађа инат, тад уста занеме.

Ко ће коме први рећи нешто мило?
У чекању дугом, не деси се ништа.
Један „кондор“ мрачни, већ отреса крило,
Спреман да се сјури сред нашег „ратишта“.

Лешинар ће тада, и теби и мени,
Откинути драго парче наших снова.
Шта ће тада човек, рећи драгој жени?

Тад је свака речца тежа од олова.
Док се морски талас преврће у пени,
Ми чекамо НИШТА, свако из свог рова...

ОПЕТ СМО СЕ СРЕЛИ

Здраво, здраво, лепа, откуда се знамо?
Нешто ме подсећа на те, згодна дамо?
Да ли твоје очи, где сад туга спава?
Некад, са два сунца, и два неба плава.

Можда, твоје руке, са ноктима лила?
Или твоја коса, запетљана свила?
Можда, згодни облик, твога женског струка,
За који је некад знала моја рука?

Можда, у твом гласу роб је име моје?
Можда, у твом срцу живимо нас двоје.
Тајну тајна скрива, пут године носи,

Код мене и тебе, сребро је у коси.
А свака реч „можда“, нешто лепо крије,
Малено сећање, што умрло није...

ДЕВОЈКА СА СЕЛА

У Њезиној души две јој жеље бдију,
Свака жеља, кришом, постоји за себе.
Гледам Њене очи, и сузе што лију,
На сеоски хлебцац, и прострто ћебе.

За Њезине жеље, само Она знаде,
И помало песник, што јој с лица чита.
Једна жеља хоће, теби, туђи граде,
А друга је држи крај сеоског сита.

Малена јој рука први креон меће,
Сакривена, иза сеновитог стога.
Тад журним кораком до потока креће,

Да опере боју, са образа свога.
Отићи из села, Она никад неће,
Заливаће цвеће, и растиње глога...

СОНЕТ ЗА „РУЖНО ПАЧЕ“

Овај сонет певам, теби „Ружно паче“,
Јер ти испод перја, добро срце куца.
Увек једно око, на смену ти плаче,
И тужна је душа пернатог младунца.

Песнички те молим, немој бити тужно,
Баш такво какво си, ја те волим много!
Пернати нарциси – мисле да си „ружно“,
Свога се нарцизма, они, држе строго.

Знам да негде ћутиш и дрхтиш од мраза,
Скривено под старом тарабом, док пири
Оштар ветар, а од снега бела стаза,

Твој малени кљунчић, из склоништа вири.
Свако друго паче, мисли да је маза,
Ал' мени су дражи, баш твоји манири...

НОЋ У ВОЗУ

Гутали су прагове точкови од воза,
Са многим су путници, а приче им сличне.
Наслоњен на прозор, мисли су ми личне,
О животу, што је – час песма, час проза...

Ноћ. Једини ћутим, тек прозборим речи,
Више слушах туђе, које живот чине.
Једна сијалица светлуца из тмине,
Друга зачађена, полумртва звечи.

Из груди је нешто, вукло свима муку,
Расклиманих бића, у климавом возу.
Сам догађај пише и песму и прозу,

Пренес душе писцу, и пишчеву руку.
Месец се пробија кроз копрену розу,
Снови ме, полако, у свој вртлог вуку...

КРАЈ ТВРЂАВЕ, ХУЧАЛА ЈЕ РЕКА

Са тврђаве старог Петроварадина,
Гледам панораму велелепног града.
Сиво-жути Дунав хучи крај хридина,
Носећи остатке иструлелих клада.

Рођен је прадавно у земљи Немачкој,
Уз Брегу и Бригах, са Шварцвалда ходи.
Доноси поздраве лепог Срема, Бачкој,
Затим га пут дути кроз Србију води.

Ослушкујем живот силне речне снаге,
Неком тихом јеком, Дунав за се збори.
Над њим је лебдела магла пуна влаге,

Споро се пењући према Фрушкој гори.
Док јесен поздравља нову зиму младу,
Што прве пахуље просипа по граду...

МАНИРИ СТАРЕ НЕОПЛАНТЕ

Неопланта, дама, посебних манира,
Са древним зградама, чаробних шешира.
Куполе, фасаде, орнаменти зраче,
Изазовно маме сликаре, цртаче....

Милетић на тргу, сред столетних зграда,
Владичански двори – чудесних фасада.
Конфесије разне, храмови за Бога,
Православне цркве, порта, синагога...

Код Дунавског парка, бели лабудови,
У језерцу, с њима, потомци су нови.
Стара је тврђава Петроварадина,

Поздрављала реку, крај својих хридина.
Неопланта, дама, нуди много више,
Дунавску кошаву, и панонске кише...

СУЗА, ЊЕНОГ ПРВОГ ХТЕЊА

Дошла ми је чедна, сред животне буре,
Августовске ноћи, у вртлоге страсти.
Дрхтало је срце у млађане цуре,
Препуна чедности, недирнуте части.

У постељи, крај ме, привила се цела,
Ко нова галија, пристигла у луку.
Месец јој шетао по глаткоћи тела,
У моју је косу запетљала руку.

Имала је кожу ко додир броката,
Са мирисом жене, што тек жена поста.
Већ је тиха поноћ куцала на врата,

Она у наручју, до јутра ми оста.
Дарова ми сузу, првог женског хтења,
Чедну, као извор — из планинског стења...

ЗАШТО ДА ТЕ ТРАЖИМ

Зашто да те тражим, кад те наћох целу?
Сместих те одавно у песничком делу.
Зашто да те желим, кад је жеља сена?
Ти си за ме давно цела откривена.

Зашто да те волим, избледела слико?
Већ је једном волах, ко што неће нико.
Зашто да те мрзим, кад је мржња грка,
Зар да светлост скрије опсесија мрка?

Зашто да те памтим, памтиће те риме?
Бићеш уз све друге – ја те частим тиме.
Зашто да те кунем, клетва није чојство,

У мушкоме срцу станује херојство.
Зашто да те сањам, нек те сања други,
Ја, Пегазом летим – ка чаробној дуги...

ОДБРАНА ЖЕНСКЕ ЧАСТИ

Један човек, што је, за љубав све хтео,
Пливао вртлогом, јахао олује...
Ко љубавни ратник, газио је гује,
Носио га његов крилат Пегаз бео.

Хтео је да буде чувар женских части,
Залуд! Нико части жена не одбрани.
Њихове су части на погрешној страни,
За које у боју, залуд требаш пасти.

Штитиш част вољене и главом и плећем,
Крвариш у боју, смакнеш отимача.
Бацаш парче свога сломљенога мача,

А, она је части — већ однела трећем...
Невера у жени, углавном надјача,
Увек вири смешак из њезиног плача!

ОХРИДСКИ СОНЕТ

У постељи Њено обнажено тело,
После слатке ноћи, у тријумфу дрема.
Санак јој помера и веће и чело,
Просула је косу по дојкама двома.

Поклоњени призор, моме мушком оку,
Дариваше жена, прелепа и снена.
Прешао сам дланом по њезином боку,
Што беше глаткоће ко брушена стена.

Она се протегли, а руке јој обе,
Потражише моју, немирну наготу.
Месец је шетао кроз прозоре собе,

Да би одлутао Пелистерском чоту.
Охридско језеро шумило је близу,
Доносећи своје мирисе у низу...

ПРОШЛОСТ У ПРОЛАЗУ

Док пролази жена, с друге стране пусте
Улице, по којој свело лишће пада,
Ветар јој је плео њене косе густе,
Да би одвитлао улицама града.

У пролазу, ми смо пар корака само,
Неки вртлог мали кроз груди ми крену.
Ја и пролазница однекуд се знамо,
Некад сам мазио дугу косу Њену.

Ал' нешто у мени, архетипске силе,
У грудима немир утиша до краја.
Као да су саме ноге ме носиле,

Што даље од трена, што ме са Њом спаја.
Крупне су се сузе из неба пролиле,
И, настави јесен облаке да ваја...

ПЕВАЈ, НЕ ЋУТИ, БРАТЕ...

„Зашто ћутиш, брате? Бар нешто прозбори!
Новом чашом вина, сву тугу сагори,
Запевај јој песму, и оној што оде,
Иако, ко трном, срце ти убоде...”

Осмехну се човек, за кафанским столом,
Са срцем и душом, изморених болом.
Зове тамбураше, да му приђу ближе,
Само са музиком олакшање стиже.

Почеше циганске тамбуре да звече,
Орише се песме у јесење вече,
У кафани старој, док их бегеш прати,

Тресле су се жице, до јутарњих сати.
Окаснили фајронт, испијене чаше,
Умор је грлио старе тамбураше...

ОПТИМИСТА И ПЕСИМИСТА

Оптимиста каже: „Морам све да решим!“
Песимиста мрмља: „А, шта, ако згрешим?“
Оптимиста гледа у дугине боје,
Песимиста броји све године своје.

Оптимиста ризик — пријатељем зове;
Песимиста ризик — неће ни у снове.
Оптимиста воли и љубави тешке;
Песимиста каже: „Вољења су грешке.“

Оптимиста каже: „И губитак снажи.“
Песимиста збори „То су само лажи.“
Оптимиста осмех чува и у себи;

Песимиста никад чувао га не би.
Оптимиста има визију у свему,
Код песимисте је — умрла у њему...

СОНЕТ ИЗ РАСПУКЛЕ СТЕНЕ

Поглед ка небу, с молитвом Оцу, Он тражи спас,
Уз претешке боли, Његова молба, и Његов глас.
Како се тихо и нечујно може пуно рећи,
Једна мисао, толика пространства може прећи.

Крвавог чела, поглед ка небу, Његов се вину,
„Опрости им Оче, не знају шта чине Твоме Сину“.
Оштри клинови, држе Христове дланове шупље,
Отац смрти, спрема се да бежи у мрачне дупље.

„Узми ме, Оче“, тихим јецајем – загрми небом,
Распуче стена, ко пукотина печеним хлебом.
Вазнесење. Отац је примио на небу Сина,

Што апостолима, нуди путир – хлеба и вина:
„И, све се сврши, из мрачног гроба – васкрсох вама,
Уместо живота, смрт је себе – убила сама“.

ВАСКРСЕЊЕ ГОСПОДЊЕ

Све беше несхватљиво, зло је било љубљено,
Убијено рођено, добијено губљено.
Омрзнута доброта, завољена грехота,
Место правде урота, ишибана лепота.

Мрак, би, против светлости, паган против светости,
Јуда против Бога свог, лажи против верности.
Разврат против чедности, несхваћени Божји Син,
Зли су тукли Најбољем, кроз удове клин по клин.

Господ тражи милости, за све, испод Крста Свог,
Живот здроби црну смрт, победи је Христос Бог.
Распет — свима опрости, вазнесе се Оцу сам,

Луцифера сакри ад, против њега Божји плам.
Само страдња јача дух, у болу се рађа спас,
Бог је дао Мојсију, свој Декалог за све нас...

БОГОМАЈЦИ, ТРОЈЕРУЧИЦИ

Тројеручица је са иконе сјала,
У наручју држи драгог малишана.
Исуса јој Сина, Божја Воља дала,
Испод Њих је рука Дамаскин Јована.

Та рука, у злату, подсећа на дело,
Јовану је рука одсечена била.
Богородица је спојила уз тело,
Исцели га Њена неизмерна Сила.

Постоји гробница Кедронске Долине,
Гестиманске цркве, где беше Марија.
Вазнесе се Она, Христу, у висине,

Да уз свог Јединца, љубочашћем сија.
Пред иконом Њеном, помоли се, сине,
Молитве ти иде – Богу у висине...

ЧАСНИЈОЈ ОД ХЕРУВИМА

Живот јој дадоше Јоаким и Ана,
Стасала честито, без греха и мана.
Девица Марија, понос Назарета,
Безгрешно родивши Спаситеља света.

Младић, дрводеља, поклањаше свуда,
Небројено добрих благодатних чуда.
Мелеме болнима, очињи вид слепим,
Носио је браду, с увојцима лепим.

У младом се Христу смести цео свемир,
А римском владару стиже души немир,
Што срочи пресуду: „Исус – на крст иде!“

Са Распећа, Господ, своју Мајку виде...
И, Она ће поћи, к' Њему, небесима,
С пратњом шестокрилих, сјајних серафима...

ПРОТОЈЕРЕЈУ ЖИВКУ СУВАЈЦИЋУ

Мој предобри прото, мудри ставрофоре,
Раваницом сремском, молитвама служиш.
У очима твојим, два кандила горе,
Када ли ћеш завет Богу да одужиш?

„Чуј, песниче, проту, да ти речју кажем:
У животу целом, завет Богу чиних.
Ја, пред Светим Тројством, испите полажем,
За тескобне дане, само себе кињих.

Крст Господ понесе, сам, на губилиште,
Што беше претежак, за крхка рамена.
Јован Богослов је бдио уз стратиште,

Богомајка, са Њом – тужна Магдалена.
Завет драгом Христу, мени, старцу, иште,
Да и ја крст носим – за своја времена...”

ИГУМАНИЈА АНАСТАСИЈА

Без свога Сестринства, одевена ризом,
Анастасија је прошетала сама.
Крст јој на грудима, сјајнији од плама,
Бројаницу држи, повезану низом.

Она је шетала, гледавши у своју
Раваницу светлу, предвечерја благог.
Привезан тамјаном, Царству Христа Драгог,
Манастир је бдио у мирном спокоју.

Игуманија се присећала ноћи,
Искушеница је некад била она.
Сазревавши вером, кад ће јој дан доћи,

Испод камилавке, да зачује звона.
Манастирским појем, њен ће живот проћи,
Док душа не клекне — до Божијег трона...

ЗА МАНАСТИРСКОМ ТРПЕЗОМ

У Хопово стигох, часним монасима,
Манастирски ђакон Никодим ме прима.
Са слугама Божјим искрено прозборих,
И, тада, у себи, овај сонет створих.

За трпезу седа протојереј Жика,
Старац топле душе, доброћудног лика.
Ја рекох: „Монаси, мој пречасни попе,
Захвалан сам што су стале моје стопе

На праг светог места, да Христов храм гледам!
Хвала, што са вама за трпезу седам!
Док здравицу дижем, покорно вас питам:

Да ли сам достојан **Очѐнѧш** да читам?“
Тад прота прозбори: „Очитај, песниче,
Па нас забележи у песничке приче...“

ПРАВДА БОЖИЈЕГ ЦАРСТВА

Поштуј Царство Божје, и правду Господа,
Ту истинску наду, са Небеског свода.
Шта је свет на Земљи? Ко трунчић под иглом,
За Оног што моли на Крсту подиглом:

„Опрости им, Оче — не знају шта раде...“
Док боду клинови, кроз удове младе.
Да војници знаше — да распињу Бога,
Проклели би тада, римског цара свога.

Господ прашта грехе, кад су из незнања,
Ал' треба тражити за њих покајања.
Чак, и Пилат хтеде да опере руке,

Да не би Христове — слушао јауке.
Тад загрми небо, и стење покида,
Обеси се Јуда, због надошлог стида...

АНАФОРИЧНИ СОНЕТ

Тражиш људско биће – сусрео си зомби,
Тражиш пацифисту – он јаше на бомби.
Тражих топли кутак – ал' мразеви стижу,
Тражиш срећне људе – суморни се нижу.

Тражиш љубав жене – а све буде варка,
Тражиш бистро море – шупља ти је барка.
Тражиш верног друга – а добијеш Јуду,
Тражиш часност Њену – она је у блуду.

Тражиш нову наду – стара сумња смета,
Тражиш Мост слободе – он је ратна мета.
Тражиш воз за север – старе пруге нема,

Тражиш добре вести – увек лоша тема.
Тражиш сродне душе – њих на прсте има,
Тражиш излаз спаса – крећеш ка Дверима...

РАСТАНАК НА ПЕРОНУ

На прозорском стаклу, откинуте речи,
Које уз дим воза, нестају ко сени.
Зашто се и љубав, ко пикавац гњечи,
Што је, на плочнику, смрвљен изгажени?

Отишла си драга, празни су перони,
Ја још гледам немо у неке даљине.
У мени ковитлац, што тишином звони,
Подиге лептире са твоје хаљине.

Док је воз грабио, кроз кишно сивило,
Шапућеш у себи: „Збогом, моје мило“,
Твоји леги зуби раздиру ти усне.

Један поток суза капа ти у крило,
Оно, за чим жалиш, прелепо је било,
Док се у заборав потпуно не згусне...

ЗИМСКО ЈУТРО СТАРОГ ЛОВЦА

Згрчене стабљике, белина и чавке,
Ко ледена сачма, суснежица боцка.
У даљини салаш, као мрка коцка,
Испод снега вире рашчупане травке.

Док фијуче снежни ветар пустим пољем,
Смрзло се и око, док гледа хладноћу.
Тресу се вилице и зуби цвокоћу,
Дремљиви гаврани срасли се са кољем.

Прсти стежу пушку двоцевку „петлару“,
Поглед тражи дивљач кроз снежну пустару,
А око се сузом од хладноће брани.

Ранац, са ловином, жуља кичму стару,
Док пртином прти залећену бару,
Крај које, под снегом, спаваше јаблани...

МРАВЉА ЧЕТА

Из пања храста мирисног луга,
Чују се сићани трубни звуци.
Кренула из њега чета дуга,
По некој тајној, важној одлуци.

Та мала чета је боје мрке,
Поретка бојног — двоје по двоје.
Сви јој „војници“ имају брке,
И за њих кажу, да се не боје.

Та чудна чета ћутљива беше,
Није се чула оружја звука,
Гледа је детлић што дрво теше,

Чету прескочи задихан зека.
Мрављи војници ништа не греше,
Научени су од памтивека...

МАЛИ, ЧУДНИ СВЕТЕ...

Мали, чудни свете, живиш у близини,
Спојен са природом – у складној целини.
У речној дубини, плаветној висини,
Са важном улогом – на животној бини.

Људи вас не виде, само журе, журе,
Док их гледа мали пужић из љуштуре.
Човек никад неће, кроз погледе штуре,
Угледати мудре, све ваше бравуре...

Мноштво малих бића, у своме су свету,
Рибице у води, птичице у лету...
И сунчев се зрачак смеши сунцокрету,

Ко предводи малу, вредну, мрављу чету?
Ти, човече моћни – штету им не прави,
Том чаробном свету – осмехом се јави...

ПЛЕМЕ ИЗ КАПЉИЦЕ РОСЕ

У капљици росе, једно море има,
Нагазе га људи својим корацима.
Човекове очи, што му видик дају,
Са сићушно море, оне и не хају.

То море постоји, нема ту дилеме,
У њему се купа једно чудно племе.
Људскоме је оку потпуно скривено,
Оно живи живот, али је малено.

За њега су мрави — дивови из горе,
Ал' мрави са њиме неће да се боре.
Само у том „мору“, некад перу брке,

Па наставе журно своје мравље трке.
Невидљиво племе у капљици росе,
Стрепи, када газе твоје ноге босе...

КАФАНСКИ СОНЕТ

Кроз дим цигарете, пића гуташ флеш,
И барменки пружаш свој последњи кеш.
Кроз кошчату руку, прожима те грч,
С туђег ти се стола кези препун врч.

У зеници ока, шета ти облак,
Сам си себи тежак, као препун цак.
Уз песму Цигана, качи ти се реч,
Стари шпил те сећа на Пешту и Беч.

Кроз тамбура звук, храмље живот твој,
Са жицом бегеша, губи грло бој.
Навиру сећања, срце иште мук,

У сузном ти оку, плива женски струк.
Кроз кафански прозор, месечине сјај,
Док бенд тамбураша – свира туш, за крај...

ГРИГОРИЈУ РАСПУЋИНУ

Мој је сонет мала Распућинијада,
О страстима руског пустињака млада.
Живот буран беше, славном заводнику,
Што имаше своју харизму велику.

Лепотице руске, принцезе са двора,
Све су део приче пустињског скора.
Прецвале госпође, ал' отмених фаца,
Страсти, блуд, и вино из подрумских каца.

Од мемљиве крчме, до трпезе цара,
Пут је Григорија[†], дипломатског дара.
Варани мужеви заблуделих дама,

Створише заверу против њега сама.
Тек, седам пиштоља, на њега је смело,
А масон Коренски, сахрани му тело...

[†] Григориј Јефимович Распућин (1872-1916), руски калуђер и авантуриста, чудотворац и видар, који је 1907. године имао веома велики утицај на руском царском двору. После завере убијен 1916. године

ЕХ, КАД БИ БИЛО...

Са највеће лажи, отпала је маска,
Лицемерство, моћном, престаде да ласка.
Хипокризија се свукла све до гола,
А мрачна сујета игра око стола.

Док љубав и мржња заједнички плешу,
Смрт – ручицу спаса пружа своме лешу.
Пламењача, свима, пуни вином чаше,
А Каин, Авељу – братску љубав даше.

Сатана се каје, губи оба рога,
И гнуша се целог мрачног дела свога.
Упрегао коров лисицу у рало,

Лепотица разби своје огледало.
Страшна ватра љуби и извор и чесму,
Критичар је сео да напише песму...

АРХАНЉЕЛИ И ОТПАДНИК

Арханђел Михаил, протера Сатану,
Победи на Небу, за Божију страну.
Уз Њег' је Гаврило, права Сила Бога,
Он брине за савест света створенога.

Арханђел Рафаил — исцелитељ тела,
Моли се за људе, кад окају дела.
Урил даје огањ, Божји лучоноша,
Место Луцифера, злочеста и лоша.

Салатиљ је главни молитвеник Неба,
Јегудиљ дарива награде ком треба.
Варахило пружа благодети Христа,

Сваком, у коме је људска душа чиста.
Седам арханђела целим небом бдије,
Само зли Луцифер — међу њима није...

ДАР БЛАГОДАТНОГ ОГЊА

Кад ниоткуд нема да ти дође нада,
Свукуд маглуштином испуњена јава.
У кораку нека неодлучност спава,
А душу и тело хоће бол да свлада.

Невеселост тешка отуђила бића,
Бесптичје је шуму сакрило од птица.
Украдени осмех, а смркнута лица,
Смешана су слатка и чемерна пића.

И, таман кад мислиш да је живот варка,
Растера се невид, пред очињим видом.
Чудна светлост клизи манастирским зидом,

Та је светлост Божја, животворно јарка.
Прави лек за душу, тад се спушта на те,
Благодатни Огањ, прекрсти се, брате...

НА БРОДУ ДУХОВНОГ СПАСА

Неискрени људи, и лажљиве жене,
Лажни пријатељи, и лажни мудраци.
Све нестаје, само планине и стене,
Опстају, ко вечни архетипски знаци.

Где су часни људи? Часност се изгуби,
Место топле речи, хладни рефрен злобе!
Верујућа душа, Благог Христа Љуби,
Кроз молитве тихе, у окриљу собе.

Мир је у тој соби. И чим кренеш међу
Бројне пролазнике, што улица носи.
Враћаш се свом миру, чим ти ноге пређу

Преко прага дома, у коме знаш ко си.
А усне, у посту, рву се са жеђу,
Док твоја молитва, Божју милост проси...

ДЕКАЛОШКИ ПУТ

Смерно се прекрсти пред иконом Бога,
Одагнај из себе све промисли тужне.
Нек' ти душа прати речи Декалога,
Тад ће чисте мисли отерати ружне.

Никада не грди, чак ни паганина,
Погледај крагујца, што лети високо!
Изнад њега плава небеска долина,
Кроз Њу ће ти наћи, пут, духовно око.

Под епитрахиљом, пожали се тајно,
Благочастивоме, с крстом око врата.
Нек је за те Господ, вазљубљен бескрајно,

Клекни пред путиром код олтарских врата,
И прими Причешће, искрено, покајно,
Што ти пружа рука иношкога брата...

ЦРНА ГОРО, ЛОВОРОВОГ ЛИСТА

Црна Горо, ловоровог листа,
Зашто ниси ко некада иста?
Што је Ловћен данас тмурних већа,
Србији је окренуо леђа!?

Његош, српства – одрећи се не да,
На Србију, из капеле гледа.
Под монашком косом брише сузе,
У десницу „Горски вијенац“ узе:

„Црногорци, српске вам колевке,
Видите ли уперене цевке,
Од душмана што вире кроз кланце!?

Вребају вас, ко заспале јањце!
Црна Горо, скини мрак са већа,
Српској браћи – не окрећи леђа!“

ОЧЕМЕРЕНА ЗЕМЉА

На Балкану има једна чудна земља,
У којој је народ опљачкан до гуше.
Земља, у којој су „кумови подземља“,
Ђаволове слуге жњели људске душе.

Има једна земља, у којој су клетве,
Из народних уста понављане често.
Где са крвљу беху учестале жетве
На главе владара, и на њихов престо.

Превише гробова, уместо живота,
Земља, где се више умире нег' рађа.
Оронуле куће, иструелог плота,

У многим коров, место људског млађа.
Прираштај је само, тајкунских банкнота,
Власника двораца, и раскошних лађа...

АМАНЕТ ВЛАДИКЕ РАДА

Памти, Црна Горо! Славни Томов Раде,
Свог порекла српског – никад не издаде?
Недовољно схваћен – од народа свога,
О визији знања, части, и пролога...

Владика и песник, главар Црне Горе,
Из његовог грла, епске речи зборе:
„Са Србима, ваздан, једна браћа ми смо,
Господ нам је дао истовјетно писмо.

Истовјетне муке, истога душмана,
Смјешала се крвца из братскијег рана.
Када виђех хромог, и премудрог Вука,

Поста ми хитрија, списатељска рука.
Ко да су ми слова, полећела сама,
Да Лучом освијетле – свукуд гдје је тама...”

ОД МИСЛИ, ДО ДЕЛА

Са сваком би рѣчју, разговор повео,
Да би их сместио на нови лист бео.
Моје речи знају, да до строфе треба
Идржати шибе, без воде, без хлеба...

Кроз песничке хриди, пустиње, и кланце,
Носиће кроз путњу, окове и ланце.
Шибаће их ветар, песничкога бола,
Смаћи им одежду, свући их до гола.

На измаку снага, добиће кап воде,
Да би се калили, до строфе слободе.
Оне што посрћу, изнемоглих ногу,

Крећу вољом напред, јер назад не могу.
Не желећи бити хумке на том путу,
Истрајно, стрпљиво, прелазе маршруту...

ПЕСМА ИШТЕ КОНСТРАСТЕ

Кроз животне буре, уздигнуте главе
Корачам, са малом сетом коју носим.
Не жудим да небо буде боје плаве,
Па често, од Бога, облак кише просим.

Када је дан сунчан, пишем стих отужан,
А у тмурну јесен, строфом сликам море.
Као да сам увек, своме стиху дужан,
Да ређам контрасте, што се жучно боре.

Душа ми у срцу, причешћена ћути,
Добровољни сужањ, у тамници спаса.
Већ се Месец рани, истањен и жути,

Помаља на небу, ко чамац аласа.
Песничка визијо, сви су твоји путе,
Сворени пренесом, из душевног гласа...

ФАТАЛНА ЉУБАВ ПЕСНИКА ЛАЗЕ

Ти, Костићу Лазо, волео си слично,
Ко Пушкин, Јесењин, кобно, фанатично.
И њима су жене шетале кроз риме,
Свима беше кобно неко женско име.

Ни Ковиљ, ни Бачка, ни драж Београда,
Не беху ти важни, као Ленка млада.
И никаква жена за те није била,
Ко Ленка Дунђерски, србобранска вила.

Твоја љубав касна, теби је, песниче
Била центар света, што се срца тиче.
Чудан ли је живот, само љубав једна,

Кроз живот песника, посебна и вредна.
А „Santa Maria...“[‡], о Ленки певана,
Од првог сусрета – до вечнога стана...

[‡] „Santa Maria della Salute“, српска љубавна песма аутора др Лазе Костића, коју је посветио Ленки Дунђерски, најмлађој кћерки србобранског велепоседника Лазара Дунђерског (свога добротвора). Ленка је била фатална и недодирљива љубав песника Лазе, а сама песма је настала у Венецији и понела је наслов по цркви Госпе од Спаса или Santa Maria della Salute (прим. аутора ове књиге „Изглачане мисли“).

ЛЕОТАРЕ, ДУЧИЋЕВО ОКО

Леотаре, хрлиш повисоко,
Ти си био Дучићево око,
И његова завичајна стена,
Са ког виђе чуда невиђена.

Када Јован крену да путује,
Леотар му у срцу станује.
До Каира, Леотар му стиже,
Да би био са пјесником ближе.

До Герија, Леотар му оде,
Кану суза Требишњице воде.
А, та суза Дучићу је била,

За пенкало, уместо мастила.
Његов ћивот у Требиње стиже,
Да би био уз Леотар ближе...

ЗОВ КРШНЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ

Тамо, гдје и драча, стидљиво се крије,
Гдје се суре горе, врелинама пуше.
Зелене се гдјегоћ, танане макије,
Скврченијег грана, ћуте оскоруше.

У врлетном кршу, чу се пушке прасак,
Можда ловац-самац, дивокозу вреба?
Затим наста тајац, нити змијин гласак,
Пржио је врели колут с ведрог неба.

Леотар, ко мудрац, у својој самоћи,
Са истога мјеста, сјетно гледа море.
Полако, ко сјена, спушта се там ноћи,

Воде Требишњице хуче и жуборе.
И ваздан је тако, никад неће проћи,
Зов Херцеговине (Старе Црне Горе)...

НАЈДРАЖИ МОЈИ КОРЕНИ

Тамо, у кршу, уз гусала струне, уз вериге и праг, драг,
Бакине руке од крајинске вуне, ткале су предивни саг.
У срцу ми је и Црна Гора, где сури орлови лете,
Од кршног Ловћена, до Дурмитора, поје се врелом Зете.

Од таквих, мајка рађаше сина, на ћилиму жита, вита,
Моја је колевка Војводина, и бачко брашно из сита.
Много вас волим, најдражи моји, ваше сам племе, семе,
Драги ме ђед са вером споји, док носаше живота бreme.

Када ме неко упита: „Ко сам?“, ја му не лажем, кажем:
„Крв горштака у себи носам, припадам корену најдражем.“
У мом су срцу Босна и Лика, Херцеговина, Црна Гора,

Животни рам и драга слика, у срцу се носити мора.
Вољени, преци, ја ваше презиме, носим часно и смело,
Ушли сте скупа у ове риме, и моје књижевно дело...

У МАНАСТИРУ РАВНИЦА

Из фототеке књижевника, др Миливоја Дошеновића
(снимљено у периоду 2002-2007. године)

ПОСЕТА ДРЕВНИМ СВЕТИЊАМА МАНАСТИР РАВАНИЦА – ВРДНИК

Сремски манастир Раваница у Врднику
(снимак: др Миливоје Дошеновић, књижевник, 2002)

СРПСКА ДУХОВНА РИЗНИЦА МАНАСТИР СРЕМСКА РАВАНИЦА – ВРДНИК

Сремска Раваница, Врдник
(снимак: др Миливоје Дошеновић, књижевник, у јесен, 2004)

МЕСТО, ГДЕ МИРИСИ ТАМЈАНОВИ ЛЕЧЕ

Централна капија на улазу у манастир Раваница у Врднику
(снимак: др Миливоје Дошеновић, 2007)

О ОКРИЉУ СВЕТОГА МЕСТА

У манастиру Раваница: лево трпезарија, а десно улаз у цркву
(снимак: др Миливоје Дошеновић, књижевник, 2007)

МАНАСТИР РАВАНИЦА – ЦЕНТРАЛНА ЦРКВА

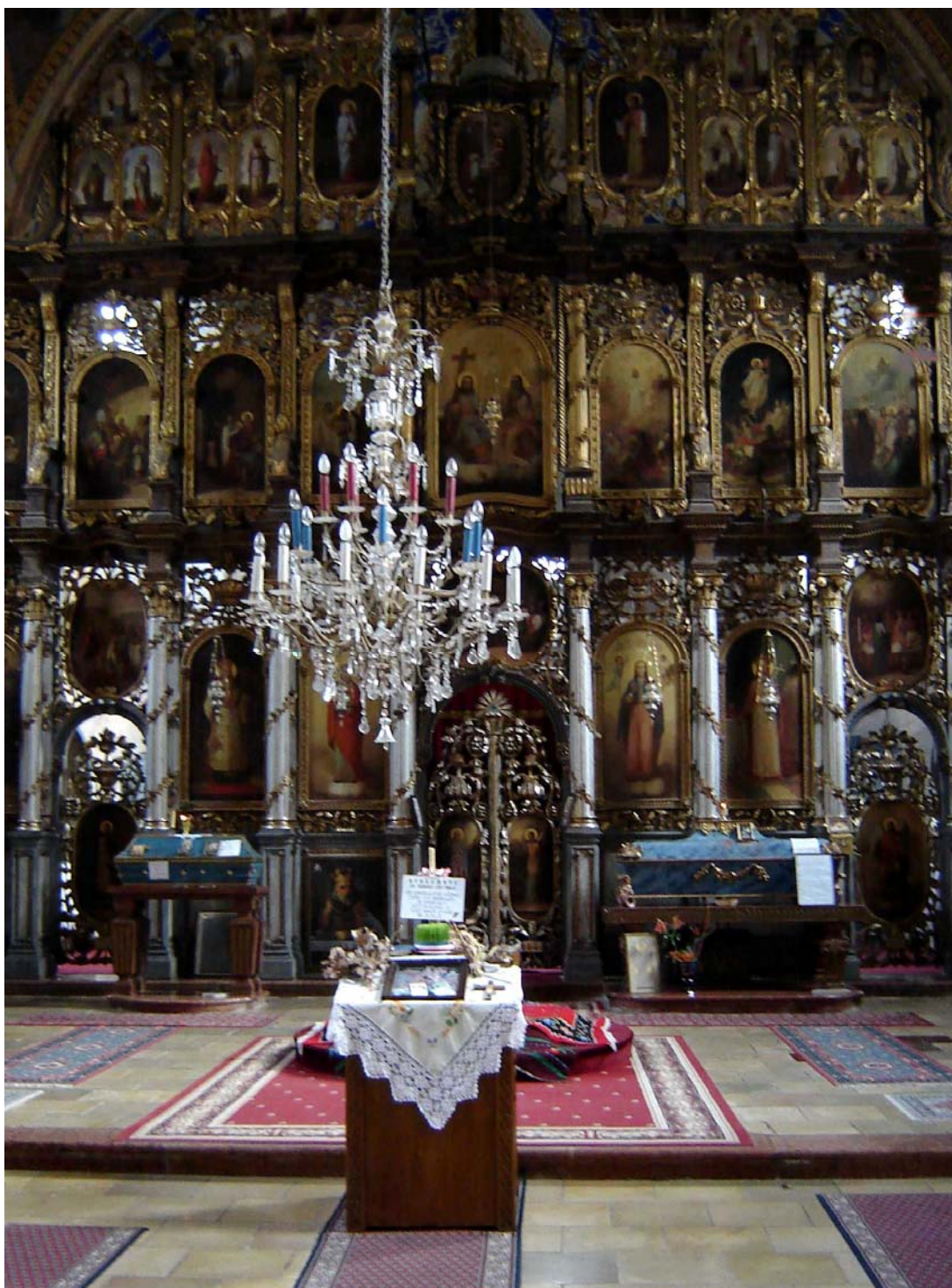
Манастирска црква, са задње стране (снимак: др Миливоје Дошеновић, 2007)

ДЕО РАВАНИЦЕ – СПОЉА И ИЗНУТРА

Манастирски конак и трпезарија (снимак: др Миливоје Дошеновић, 2007)

ЦЕНТРАЛНИ ИКОНОСТАС РАВАНИЦЕ

Снимак: др Миливоје Дошеновић, Раваница, Врдник, 2007. године

У ОКРИЉУ ДРЕВНОГ МАНАСТИРА

Десна страна манастирског зида, поред централног иконостаса
(снимак: др Миливоје Дошеновић, 2007)

КИВОТ СВЕТЕ АНАСТАСИЈЕ У РАВАНИЦИ

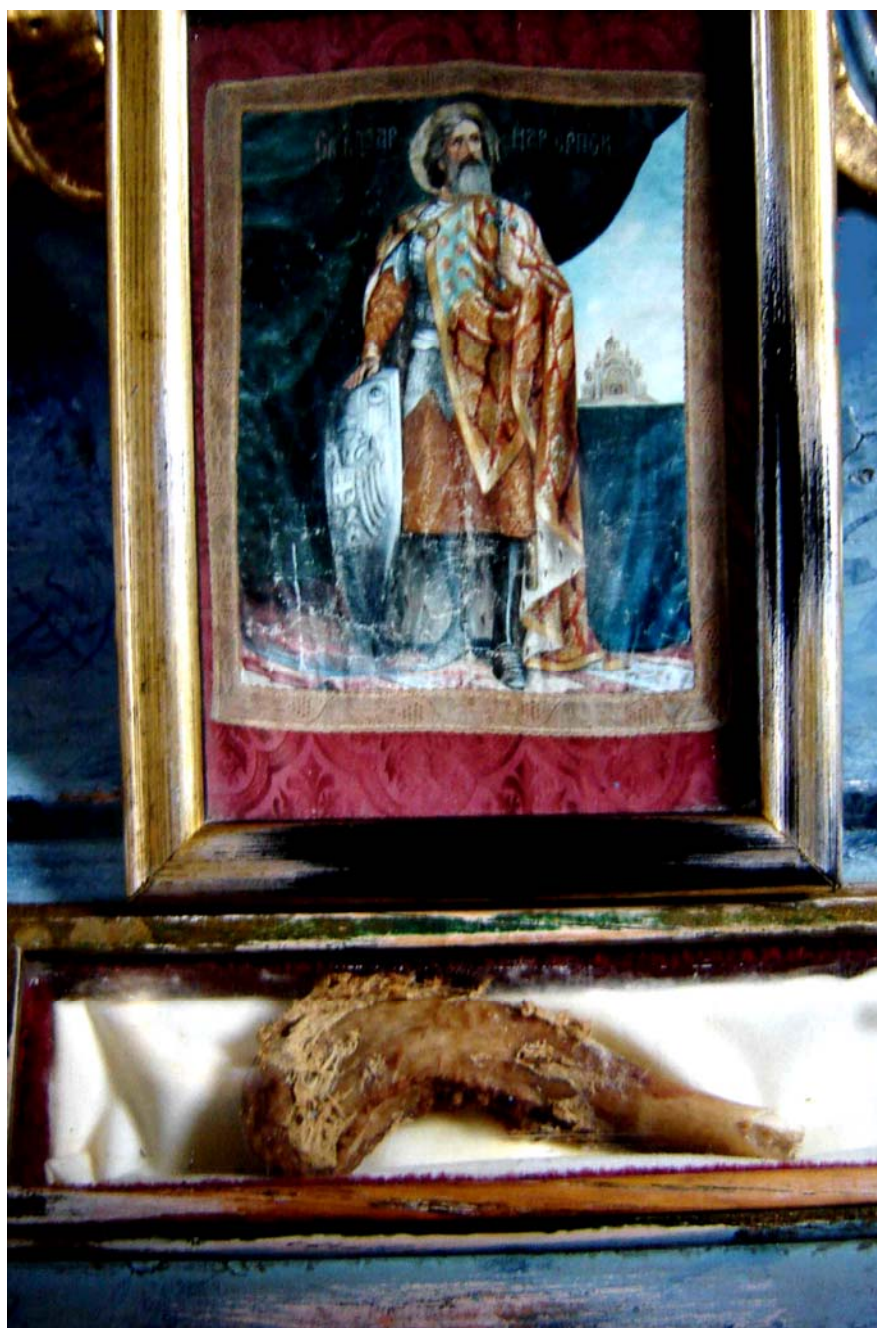
Кивот са моштима свете великомученице Анастасије из III века, као својина Цара Лазара, донесен са Свете Горе, у манастиру Раваница. (Снимци аутора књиге др Миливоја Дошеновића, у Раваници, 2007)

ПРЕД КИВОТОМ СВЕТОГА СРПСКОГА ЦАРА ЛАЗАРА ХРЕБЕЉАНОВИЋА

Плави украсни кивот, са деловима моштију светог Цара Лазара
(снимци аутора ове књиге, у манастиру Раваница, 2004)

У МАНАСТИРУ РАВАНИЦА ЛЕЖЕ И ДЕЛОВИ МОШТИЈУ СВЕТОГА ЦАРА ЛАЗАРА

У плавом и украсном кивоту манастира Раваница, леже делови моштију светог српског Цара Лазара (снимио аутор ове књиге, 2004).

АРХИМАНДРИТОВА БОЖЈА МИСИЈА

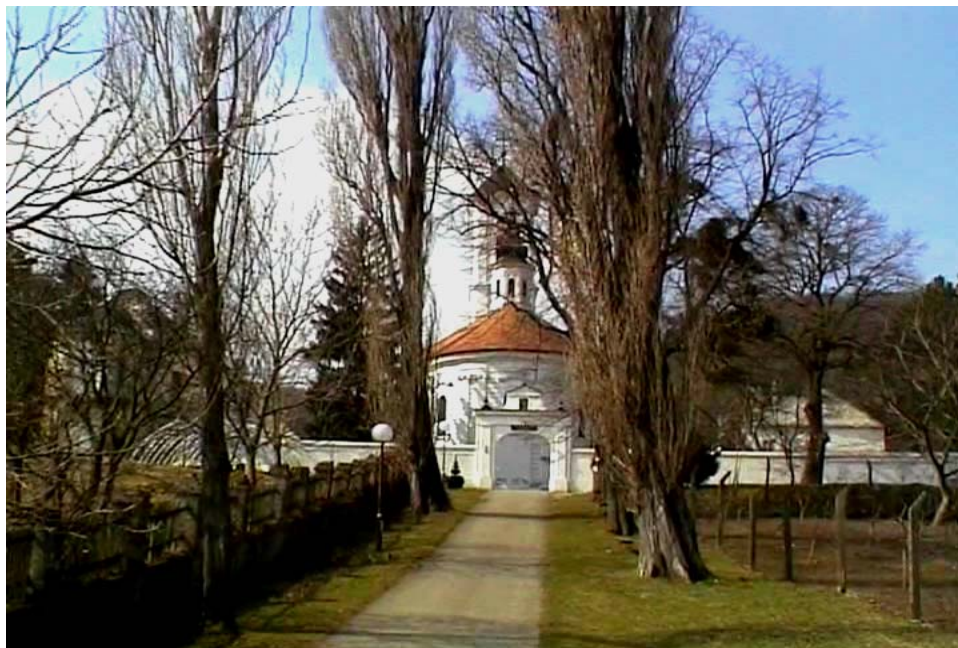
Архимандрит Теодор Сувајцић (световно име Живко Сувајцић), некадашњи протојереј-ставрофор и духовни отац манастира Раваница у Врднику (снимак: аутор ове књиге, др Миливоје Дошеновић, 2007).

МАНАСТИРСКА МАТИ ИГУМАНИЈА АНАСТАСИЈА

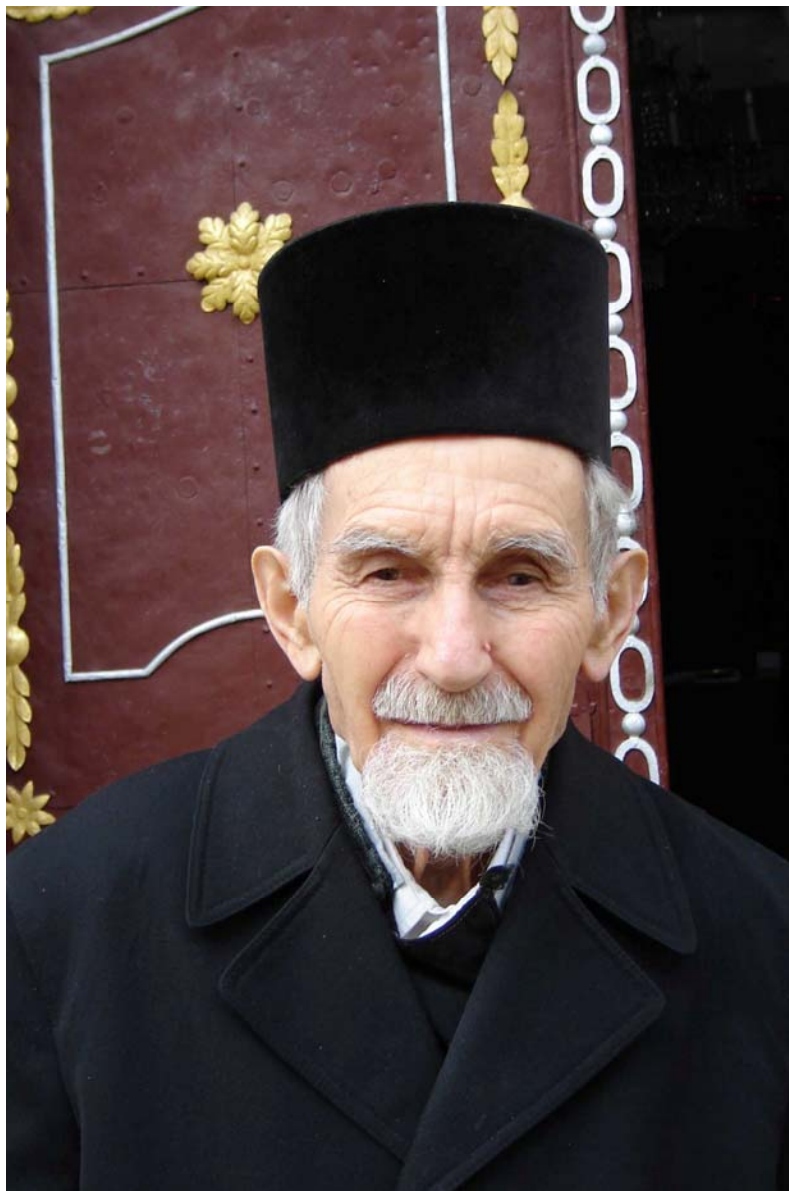
Игуманија Анастасија Поповић, манастирска мати сремске Раванице у Врднику, била је један од рецензената књиге „СПАСЕЊЕ“ збирке сонета, аутора др Миливоја Дошеновића (снимак: аутор ове књиге, у манастирској трпезарији, сремска Раваница, 2002. године).

МАНАСТИР РАВАНИЦА У СРЕМУ

Код манастира Раваница, и доње слике: манастирски звоник и стара манастирска чесма, поред које је писала своје песме поетеса Милица Стојадиновић Српкиња: „Откуда идеш, Анице – идем из Раванице“ (снимио аутор књиге, др Миливоје Дошеновић, петровдана, 2002).

ТОПЛИ СУСРЕТИ СА АРХИМАНДРИТОМ (Теодор Сувајдић)

Архимандрит Теодор Сувајдић, духовни отац манастира Раваница, био је рецензент књига „СПАСЕЊЕ“ и „ПЕГАЗОВ ЛЕТ – збирке сонетних венаца“, аутора др Миливоја Дошеновића. Архимандрит Теодор је преминуо 2008. године и почива у порти Цркве Св. Јована Претече у Врднику (снимак: аутор ове књиге др Миливоје Дошеновић, видовдана, 2007).

ПОСЕТА МАНАСТИРУ ХОПОВО

Манастир Хопово у Срему, и архимандрит Теодор Сувајцић, испред манастира (снимак: др Миливоје Дошеновић, у лето 2003. године)

РАВАНИЦА – У СРЦУ ФРУШКЕ ГОРЕ

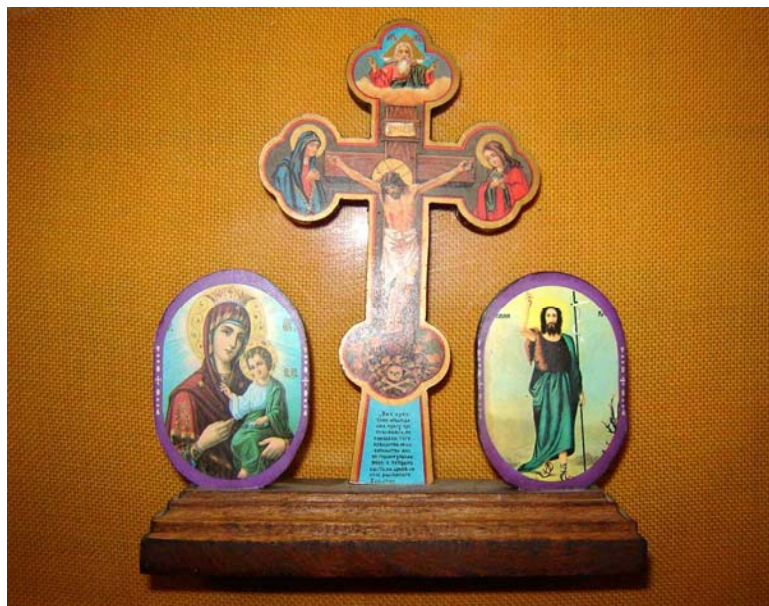

Положај манастира Раваница (по карти), и доле: из старе архиве

ОБИЛАЗАК РИЗНИЦА ДУХОВНОСТИ

Истинско и дугогодишње надахнуће за своја најбоља написана дела, књижевник и песник, др Миливоје Дошеновић, добио је и у окриљу светога места манастира Раваница у Срему, у коме је духовни отац дуго година био и **архимандрит Теодор Сувајдић**, који је био и изабрани духовник књижевника и песника др Миливоја Дошеновића, са којим је преминули архимандрит Теодор Сувајдић, између осталог, највише волео лично да отпутује до суседног манастира Хоново, да би посетили и Монашко братство, као и до оближњег Ирига, где је стари архимандрит волео да сврати у малу берберницу, коју је посећивао до задњих дана свога живота. На сликама, горе: план пута, и доња слика: снимак једног од долазака књижевника др Миливоја Дошеновића у посету Раваници и архимандриту Теодору Сувајдићу (слика је настала за видовдан, 2007. године).

За све што открих и срочих,
за све што сазнадох да
незнадох,
за све што проучих и научих,
захваљан сам
Теби, Господе!

твој грешни рад, књижевник и песник
Др Миливоје Дошеновић

ИЗВОД ИЗ БИОГРАФИЈЕ АУТОРА КЊИГЕ

Аутор књиге, др **Миливоје Дошеновић**, књижевник и песник, рођен је 20. маја 1950. године у месту Нова Гајдобра (у Бачкој, Војводина, Република Србија). Основну школу завршио је у родном завичају, а у Новом Саду Средњу саобраћајну школу V степена (на смеру инструктор-специјалиста друмског саобраћаја), са одличним успехом.

Дипломирао је на Вишој школи за спортске тренере у Београду VI-1 степен, на студијском смеру за борилачке спортове (карате), са просечном оценом 9,40 и оценом дипломског испита 10. Дипломирани је виши спортски тренер каратеа, мајстор је каратеа црног појаса 3. ДАН-а.

Дипломирао је и на Факултету за менаџмент у Новом Саду, на смеру за медије VII-1 степен, са просечном оценом 9,54 и оценом дипломског испита 10, са називом дипломског рада: „Интегрални приступ у реализацији издавачког пројекта (технолошком нишом до књиге-бестселера)“. Добитник је и званичног признања **најбољег студента прве генерације** Факултета за менаџмент у Новом Саду. Дипломирани је менаџер – продуцент за медије.

Магистрирао је на Универзитету Привредна Академија (*ректор проф. др Славко Царић*), на Факултету за менаџмент у Новом Саду, пред комисијом: *проф. др Зоран Ловрековић (Катедра за информатику ФаМ), проф. др Милица Анђевски (Катедра за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду), и проф. др Ратко Дунђеровић (Катедра за психологију ФаМ)*. Одбранио је магистарску тезу: **„Управљање издавачким пројектом у домену спортске литературе – истраживања празног хода у издаваштву и књижарству“**, завршивши редовне постдипломске студије са просечном оценом 9,50 – стекавши академско звање магистра наука из области менаџмента VII-2 степена.

Докторирао је на Универзитету Привредна Академија у Новом Саду (*ректор проф. др Маријана Царић*), на Факултету за спорт и туризам (ТИМС), пред комисијом: *проф. др Драган Коковић (Катедра за социологију културе Филозофског факултета у Новом Саду), проф. др Душан Перић, ментор (Катедра за методологију ТИМС-а), и проф. др Златко Ахметовић (декан Факултета за спорт и туризам у Новом Саду)*, одбранивши докторску дисертацију под називом: **„Стање издаваштва и ниво коришћења спортске литературе у Републици Србији“**, стекавши научни степен доктора наука за научну област спорт, VIII-3 степена, са званичном инаугурацијом.

У периоду преко 38 година пуног радног стажа у издавачко-књижарској делатности, био је један од најистакнутијих менаџера у секторима пласмана књиге, радећи предано у најугледнијим издавачким кућама у бившој СФРЈ (у Београду, Загребу и Љубљани), па је у периоду од 1976-1988. године био и 12

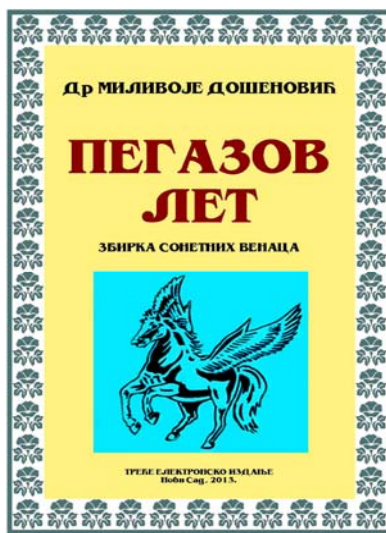
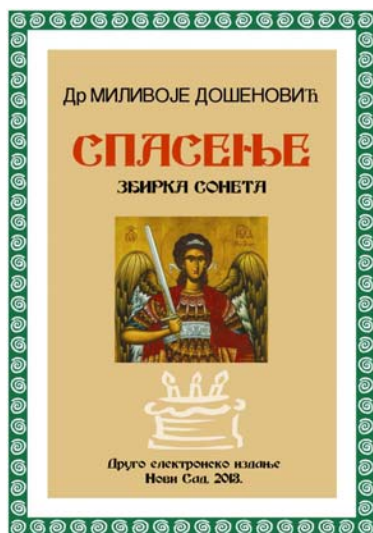
пута апсолутни шампион у некадашњој великој држави СФРЈ у екстерном менаџменту књиге (Exterior Book Management), да би 12. маја 1989. године основао прву приватну издавачку кућу у АП Војводини „Domla-publishing“, са седиштем у Новом Саду, где ради на месту главног и одговорног уредника и стратегијског менаџера. Његова издавачка кућа је у периоду 25-годишњег пословања објавила низ значајних дела разних аутора из подручја науке, књижевности, спорта, као и обавештајне криминалистике, а већина од тих књига је доживела да се штампа између 3 и 12 поновљених издања.

Књижевним радом се бави од своје тринаесте године. Почео је у омладинским листовима београдском „Кекецу“, сарајевским „Малим новинама“, бачкопаланачким „Недељним новинама“, београдском „ЧИК-у“, „ЗУМ-у“, „Репортеру“, а био је и дописник Радио Београда са подручја Јужнобачког округа. До сада је написао укупно двадесет две књиге (22), које су штампане и објављене укупно у преко 50 издања, у периоду 1997-2014. године:

1. Госпођо, не љутите се на песника (књига збирка песама, 1997. године).
2. Карате кроз издаваштво и књижарство (есеј, 1997. године).
3. Песници имају кратере у души (књига збирка песама, 1998. године).
4. Какво је то море без олуја (књига збирка песама, 1998. године).
5. Песничка галерија ликова (књига збирка песама, 1999. године).
6. Јесењи човек (књига збирка песама, 2000. године).
7. Субјекције и објекције (књига збирка песама и сонета, 2001. године).
8. Бескрај на дохвату ока (књига збирка хаику поезије, 2001, 2013. године, у 8 издања).
9. Карате и корелати, чудо и цију-цицу (есеј, 2001. године).
10. Како продати књигу (савремени реалистички роман, 2001, у 7 издања).
11. Спасење (књига збирка сонета, 2002, 2013. године, у 2 издања).
12. Изглачане мисли (књига збирка сонета, 2003, 2014 године).
13. ХЕНРИ ФОРД – његов живот и његово дело (роман, књига 2004, 2013, у 4 издања).
14. НИКОЛА ТЕСЛА – његов живот и његово дело (роман, 2004, 2010, 2013, у 9 издања).
15. МИХАЈЛО ПУПИН – његов живот и његово дело (роман, 2005, 2010, 2013, у 7. издања).
16. Управљање издавачким пројектом у домену спортске литературе (2006, 2013 године).
17. НОВА ГАЈДОБРА – у равници Бачке (роман, монографија, 2006, 2013, у 12 издања).
18. Велики илустровани лексикон свих спортова (2007, 2008, 2010, 2012, 2013, у 11 издања).
19. ПЕГАЗОВ ЛЕТ (књига збирка сонетних венаца, 2008, 2012. године, у 2 издања).
20. Стање издаваштва и ниво коришћења спортске литературе у Републици Србији (2008, 2013. године, у 2 издања).
21. АКУСТИКА СТИХА – збирка уметничких форми (2012. године).
22. ЗБИРКА ПЕСАМА СА РЕФРЕНОМ – текстови за композиције народне и забавне музике (књига објављена, 2009, 2013. године, у 6 издања).

Др Миливоје Дошеновић је редовни члан Друштва књижевника Војводине, и редовни је члан научно-културне установе Матица српска у Новом Саду. Он је аутор и актуелних научних радова из издавачко-књижарског и спортског менаџмента, као и пројеката новог приступа екстерном менаџменту и маркетингу издаваштва и књижарства. У дугогодишњој комуникацији са ме-

дијима, дао је већи број интервјуа озбиљнијим листовима и недељницима, као и на радију и ТВ у нашој земљи, у вези са издаваштвом, књижевном и наукама у спорту, а организовао је и неколико успешних књижевних промоција у знаменитим установама Војводине. Добитник је већег броја признања, диплома и захвалница, повеља, награда и плакета из издавачко-књижевне области, библиотечке делатности и спорта. Живи у Новом Саду.

На горњим сликама: **др Миливоје Дошеновић**, књижевник и песник, и његове 22 књиге, које су објављене и штампане у периоду 1997-2014. године, а доње фотографије: извод из продуктованих књига, збирки сонета и сонетних венаца, које су објављене у периоду 2002-2014. године. Рецензенти су били: Архимандрит Теодор Сувајцић, игуманија Анастасија Поповић, и проф. др Радован Чокорило, са Универзитета у Новом Саду.

ЗАХВАЛНИЦА

Најтоплије се захваљујем пречасном † архимандриту **Теодору Сувајцићу** (световно му име Живко Сувајцић), моме духовнику и духовном оцу манастира сремска Раваница у Врднику, који је био рецензент моје две књиге: „СПАСЕЊЕ – збирка сонета“ (објављене и штампане 2002. године), и „ПЕГАЗОВ ЛЕТ – збирке сонетних венаца“ (објављене и штампане 2008. године).

Захвалност рецензенту ове моје књиге „ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ – збирке сонета“, **проф. др Радовану Чокорићу**, педагогу и психологу са Новосадског универзитета, песнику, хуманисти и некадашњем градоначелнику града Невесиња.

Захваљујем се свима, који су подржали ово моје дело!

У Новом Саду,
Лета Господњег,
12. маја 2014.

Књижевник и песник
Др Миливоје Дошеновић

Напомена: Ово је друго издање дела „ИЗГЛАЧАНЕ МИСЛИ – збирка сонета“, објављено и у електронском облику (Е-book, 2014), за све љубитеље продуктивне и окрепљујуће поезије, овај пут у сонетној форми, Срећно!

ИЗДАВАЧ:
„DOMLA-PUBLISHING“
Нови Сад, 12. мај 2014.